

Programmacomplement

INTERREG IIIA Euregio Maas-Rijn

Behorend bij het

*Programma voor het Communautair Initiatief INTERREG IIIA
in de Euregio Maas-Rijn voor de periode 2000-2006*

versie november 2002

Vooraf

Voorliggend programmacomplement betreft een aanvulling op het Programma voor het Communautair Initiatief (PCI) Interreg III (onderdeel A), zoals dat voor de periode 2000-2006 voor de Euregio Maas-Rijn is opgesteld. Dit Interreg III-programma volgt op de eerdere Interreg-programma's die in de periodes 1991-1993 en 1994-1999 in de Euregio Maas-Rijn zijn uitgevoerd. Voor het programma zijn door de Europese Commissie middelen vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) beschikbaar gesteld.

Het complement betreft een meer gedetailleerde uitwerking van bepaalde onderwerpen, die in het PCI slechts globaal aan de orde komen. Het complement bestaat uit de volgende delen:

- Deel 1 Uitwerking van de maatregelen
- Deel 2 Financiële tabel
- Deel 3 Promotie en publiciteit
- Deel 4 Geautomatiseerde gegevensuitwisseling
- Deel 5 Indicatoren

Het programmacomplement is in bijlage A aangevuld met een beschrijving van de besluitvormingsprocedures in de afzonderlijke deelregio's van de Euregio Maas-Rijn. Dit is onder meer gebeurd op verzoek van de Europese Commissie tijdens de bespreking van het PCI.

Evenals voor het PCI geldt ook voor het programmacomplement dat deze tot stand is gekomen dankzij de inbreng van een groot aantal partijen uit de Euregio Maas-Rijn. Als voorbereiding op de programmering is door elke deelregio binnen de Euregio Maas-Rijn een regionaal-ontwikkelingsplan opgesteld. Deze zijn vervolgens samengevat in één document ('Euregionale prioriteiten met het oog op het opstellen van het PCI 2000-2006 van de Euregio Maas-Rijn') voor de gehele Euregio. Dit document vormt de basis voor het Interreg III-programma en het programmacomplement en is in die hoedanigheid ook voorgelegd aan de Euregioraad. In deze Euregioraad is een groot aantal regionale overheden, werknemers- en werkgeversorganisaties en andere sociaal-maatschappelijke organisaties uit de Euregio Maas-Rijn vertegenwoordigd. Dit heeft eraan bijgedragen dat zowel de verschillende publieke als private belangen behartigd zijn, waardoor het PCI en het programmacomplement een evenwichtige en breed gedragen inhoud hebben gekregen. Daarmee is tevens de basis gelegd voor betrokkenheid tijdens de uitvoeringsperiode en wordt concreet invulling gegeven aan het nagestreefde partnerschapsbeginsel.

Inhoudsopgave

Deel 1	Beschrijving van de maatregelen	1
Deel 2	Financiële tabel	64
Deel 3	Promotie en publiciteit	70
Deel 4	Geautomatiseerde gegevensuitwisseling	77
Deel 5	Indicatoren	78
Bijlage A	Besluitvormingsprocedure	
Bijlage B	Toets op dubbele financiering EOGFL/ESF	

Deel 1 Beschrijving van de maatregelen

Dit hoofdstuk betreft een uitwerking van de maatregelen zoals die eerder in hoofdlijnen zijn beschreven in het PCI Interreg Maas-Rijn. De volgende 14 maatregelen worden gedetailleerd beschreven:

Prioriteit 1	Verbeteren van de fysieke infrastructuur
Maatregel 1.1	Verbeteren werkomgeving
Maatregel 1.2	Bevordering van de grensoverschrijdende mobiliteit
Prioriteit 2	Bevorderen van economische en wetenschappelijk/technologische samenwerking
Maatregel 2.1	Bevorderen nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid
Maatregel 2.2	Toerisme
Prioriteit 3	Bescherming van het leefmilieu
Maatregel 3.1	Milieu-, natuur- en landschapsbescherming
Maatregel 3.2	Plattelandsontwikkeling
Prioriteit 4	Ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel
Maatregel 4.1	Versterking van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt
Maatregel 4.2	Scholing en beroepsopleiding
Prioriteit 5	Bevorderen van maatschappelijke integratie
Maatregel 5.1	Sociaal-maatschappelijke integratie
Maatregel 5.2	Bevorderen culturele identiteit
Maatregel 5.3	Samenwerking tussen zorginstellingen en –organisaties
Maatregel 5.4	Samenwerking openbaar bestuur
Prioriteit 6	Technische Bijstand
Maatregel 6.1	Technische Bijstand Beheer
Maatregel 6.2	Technische Bijstand Overig

De beschrijving van maatregelen in dit deel van het programmacomplement vindt plaats aan de hand van een standaardformaat, dat bestaat uit de volgende onderwerpen:

- **Naam prioriteit**
- **Naam maatregel**
- **Doel**
- **Achtergrond**
- **Inhoud van de maatregel**
- **Toepassingsgebied**
- **Looptijd**
- **Fonds**
- **Verantwoordelijke instanties**
- **Beoogde eindbegunstigden**
- **Totale investeringen**
- **Gevraagde EU-bijdrage**
- **Interventiepercentage**

De bij de maatregelen vermelde interventiepercentages zijn ontleend aan de financiële tabel in het PCI en betreffen maxima voor de betreffende maatregelen. Voor verschillende typen projecten gelden echter verschillende maximale interventiepercentages, die kunnen afwijken van de percentages zoals opgenomen in de maatregelbeschrijvingen. De interventiepercentages voor verschillende typen projecten zijn door de Europese Commissie vastgesteld in haar algemene verordening voor de Structuurfondsen. Tijdens de programmalooptijd zal voor elk project afzonderlijk beoordeeld worden welk maximaal interventiepercentage daadwerkelijk van toepassing is.

- **Duurzame ontwikkeling**
- **Gelijke kansen**
- **Relatie met andere maatregelen**
- **Indicatoren**

Bij iedere maatregel zijn output- en resultaatindicatoren opgenomen die gebruikt dienen te worden om de effecten van projecten te kwantificeren en te volgen. Deze indicatoren zijn ontleend aan de basisset van indicatoren die door de Europese Commissie is verspreid. Gezien de diversiteit aan projecten die binnen de maatregelen wordt voorzien en de dikwijls beperkte reikwijdte van de indicatoren is het mogelijk dat de opgenomen indicatoren voor bepaalde projecten geen relevantie hebben. Om de effecten van deze projecten toch in beeld te brengen behoort een uitbreiding van de indicatorenset tijdens de programmaperiode derhalve tot de mogelijkheden. Overigens bevat deel 5 van het programmacomplement meer informatie over de genoemde indicatoren.

Prioriteit 1

Verbeteren van de fysieke infrastructuur

Maatregel 1.1

Verbeteren werkomgeving

Doel

Het harmoniseren van de ruimtelijke planning in de Euregio Maas-Rijn door middel van grensoverschrijdende samenwerking met als doel een duurzame economische ontwikkeling in het gebied.

Achtergrond

De Euregio Maas-Rijn is strategisch gelegen binnen Europa. De regio ligt in het economisch kerngebied in Noordwest-Europa en ligt centraal ten opzichte van een aantal economische concentratiegebieden in Noordwest-Europa (de Nederlandse Randstad, het Ruhrgebied, de stedendriehoek Antwerpen-Brussel-Gent en Luxemburg/Trier). Ook ten opzichte van belangrijke Europese mainports, zoals de zeehavens van Rotterdam en Antwerpen en de luchthavens van Keulen, Düsseldorf, Brussel, Amsterdam en Luxemburg, is de Euregio Maas-Rijn strategisch gelegen.

Ruimtelijke planning binnen de Euregio is van belang om te komen tot een betere benutting van de centrale positie die de regio inneemt binnen Europa. De ruimtelijke planning heeft verschillende dimensies, namelijk het afstemmen van streek- en structuurplannen, bestemmingsplannen, wegenhiërarchie, bedrijventerreinen en bosbeheer. Door middel van grensoverschrijdende samenwerking kan een landschapsinstrumentarium ontwikkeld worden.

Een goede infrastructuur is een voorwaarde voor een duurzame economische ontwikkeling. De aanwezigheid van een goede ruimtelijke, technologische en fysieke infrastructuur stimuleert de economische activiteiten van een regio en vergroot de aantrekkelijkheid van het gebied voor potentiële investeerders. Door middel van een verbetering van de ruimtelijke structuur in het gebied zal derhalve ook het economisch potentieel stijgen.

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel biedt de mogelijkheid tot de ontwikkeling van diverse maatregelen die gericht zijn op de verbetering van de economische infrastructuur in de Euregio in ruimtelijk, fysiek en technologisch opzicht.

Speciale aandacht is er voor de afstemming van het aanbod van bedrijventerreinen. De Euregionale afstemming van locaties voor bedrijventerreinen zorgt voor een zo hoog mogelijk economisch potentieel op de terreinen en een ontlasting op milieugebied van andere gebieden in de Euregio. De locaties die de meeste toegevoegde waarde leveren (op het gebied van werkgelegenheid, innovatief vermogen, etc.) zullen de voorkeur krijgen. Tevens is bij grensoverschrijdende bedrijventerreinen het aspect duurzaamheid van belang. Voor duurzame bedrijventerreinen liggen er kansen op het gebied van het in beeld brengen van economische en milieuvoordelen die moeten kunnen worden benut door grensoverschrijdende concentraties van activiteiten.

Concrete acties binnen deze maatregel kunnen onder meer zijn:

- grensoverschrijdende afstemming van de economische structuurplannen (inclusief kwaliteit en kwantiteit van bedrijventerreinen) van de afzonderlijke gebieden in de drie lidstaten;
- grensoverschrijdende afstemming van de bestemmingsplannen, streekplannen en structuurplannen;
- grensoverschrijdende afstemming van de wegenhiërarchie;
- grensoverschrijdende afstemming met betrekking tot de te kiezen instrumenten;
- kennisuitwisseling tussen de verschillende deelgebieden omtrent de genoemde onderwerpen;
- ontwikkeling van grensoverschrijdende bedrijventerreinen.

Toepassingsgebied

Het programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden, semi-overheden en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden, semi-overheden en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€1.876.262

Gevraagde EU-bijdrage

€938.131

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

Door de verdere versterking van de economische structuur in de Euregio Maas-Rijn, zal de economische activiteit in het gebied stijgen. De maatregel levert daardoor een bijdrage aan de duurzame ontwikkeling van de Euregio in economisch opzicht. Tegelijkertijd kan als gevolg van extra economische activiteit de belasting op het milieu echter worden vergroot. Deze extra milieubelasting zal zoveel mogelijk moeten worden bestreden. De maatregel heeft daarentegen ook een positief verwacht milieueffect. Door een betere afstemming van de verschillende plannen in de Euregio wordt immers een intensief ruimtegebruik in de regio gerealiseerd. Hierdoor wordt het ruimtebeslag en de milieubelasting verminderd. Grensoverschrijdende samenwerking vermindert derhalve het beslag op het milieu.

Gelijke kansen

Binnen deze maatregel worden voorwaarden geschapen voor het verhogen van de werkgelegenheid in de Euregio Maas-Rijn. Het beter afstemmen van de economische infrastructuur in het gebied zorgt namelijk voor een verhoging van het economisch potentieel in de Euregio. Bij het creëren van (extra) werkgelegenheid in de Euregio Maas-Rijn zal zoveel mogelijk getracht worden vast te houden aan het gelijke kansen principe. De (extra) gecreëerde werkgelegenheid zal zoveel mogelijk ten goede moeten komen aan vrouwen en speciale (kwetsbare) doelgroepen, zoals allochtonen en langdurig werklozen.

Relatie met de andere maatregelen

Deze maatregel staat met name nauw in relatie met de maatregelen *2.1 Bevorderen nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid* en *2.2 Toerisme*. Zij hebben tot doel het economische potentieel in de Euregio Maas-Rijn te versterken. In maatregel 1.1 worden daarbij voorwaarden geschapen in de vorm van structuurversterkende maatregelen, terwijl de maatregelen 2.1 en 2.2 zich meer richten op het ondersteunen van het bedrijfsleven in de Euregio Maas-Rijn. Daarnaast staat deze maatregel sterk in relatie tot maatregel *1.2 Bevordering van de grensoverschrijdende mobiliteit*. Een goede infrastructuur versterkt immers de werking van het (grensoverschrijdende) verkeers- en vervoersnetwerk.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Grensoverschrijdende maatregelen op het gebied van herinrichting van grond (hectare)
Aantal gezamenlijke plannen/studies
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen

Prioriteit 1**Verbeteren van de fysieke infrastructuur****Maatregel 1.2****Bevordering van de grensoverschrijdende mobiliteit**

Doel

Het verbeteren van de (grensoverschrijdende) mobiliteit in de Euregio Maas-Rijn door middel van grensoverschrijdende samenwerking.

Achtergrond

Een goed functionerend regionaal vervoersnetwerk is een cruciale voorwaarde voor verdergaande samenwerking en integratie en daarmee economische ontwikkeling in de Euregio Maas-Rijn. Vanwege de specifieke grensligging van de Euregio bestaan complicaties op dit gebied. In de Euregio Maas-Rijn ontbreekt een aantal belangrijke vervoersverbindingen, met name in grensoverschrijdende zin. Daarnaast sluit de verkeersinfrastructuur in de verschillende landen niet goed op elkaar aan. Voor een goede ontsluiting en doorstroom van het personen- en goederenverkeer is het nodig de aanwezige knelpunten te elimineren.

Door het verbeteren van het vervoersnetwerk in de Euregio kan de grensoverschrijdende mobiliteit verbeterd worden. Een sterk (grensoverschrijdend) vervoersnetwerk is belangrijk voor het optimaal profiteren (op economisch gebied) van de centrale ligging van de Euregio Maas-Rijn in Europa.

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich op het verbeteren van de grensoverschrijdende mobiliteit aan de hand van twee pijlers: personenvervoer en goederenvervoer.

Ten eerste richt de maatregel zich op de verbetering van het personenvervoer in de regio, waaronder het ontwikkelen van alternatieve vervoersconcepten. De belangrijkste doelstelling voor de Euregio Maas-Rijn is de realisatie van een samenhangend grensoverschrijdend Openbaar Vervoer (OV)-netwerk. Een sluitend netwerk draagt verder bij aan de ontsluiting van het gebied (onder meer met het oog op de Transeuropese Netwerken (TEN's)) en de versterking van de Euregionale binding. De reismogelijkheden in de Euregio zullen structureel verbeteren, terwijl het goederenvervoer een impuls krijgt.

Binnen de maatregel wordt daarbij aan diverse projectmogelijkheden gedacht:

- Verbetering van de klanteninformatie over de Euregionale OV-diensten, afstemming van dienstregelingen, harmonisatie van tarieven en trein- en buskaartjes en de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleid voor de marketing van OV-diensten blijven belangrijke onderwerpen. Het is van belang de bestaande samenwerkingsvormen en initiatieven op dit gebied te continueren.

- Het verbeteren van het aanbod van het grensoverschrijdend openbaar vervoer en het verbeteren van de afstemming van de bus- en treinverbindingen. Versterking van de samenwerking tussen de verschillende vervoersbedrijven, de uitbouw van het aanwezige netwerk en een gezamenlijke planning van grensoverschrijdende vervoersdiensten in het personenverkeer verdienen in het kader van deze maatregel verdere aandacht.
- De verdere uitbouw en bevordering van de “zachte” mobiliteit in de Euregio en het uitwerken van innovatieve mobiliteitsconcepten, die de individuele mobiliteit verbeteren en optimaliseren.

In een aantal gevallen zullen de genoemde projectmogelijkheden overigens alleen het gewenste effect hebben wanneer tegelijkertijd ook aandacht wordt besteed aan de verbetering of aanleg van bepaalde infrastructuurschakels. In de laatste alinea van de beschrijving van de inhoud van deze maatregel worden de mogelijkheden voor acties op dat gebied toegelicht.

Naast de verbetering van het personenvervoer is er aandacht voor de verbetering van het goederenvervoer in de regio. De kwaliteit van het multimodaal vervoer (spoor, weg, water en lucht) verdient bijzondere aandacht. Een goed functionerend systeem voor informatie-uitwisseling en communicatie tussen verladers, transportbedrijven, opslagbedrijven en distributiecentra vormt een belangrijke voorwaarde voor de grensoverschrijdende logistiek in de regio. Door verschillende vormen van vervoer goed op elkaar aan te doen sluiten, wordt niet alleen de belasting van het wegennet teruggedrongen. Het economisch functioneren van de Euregio wordt bevorderd en de concurrentiepositie van het gebied als knooppunt in de Europese logistiek wordt versterkt. Gedacht kan onder meer worden aan de volgende initiatieven:

- Het bevorderen van multimodaal goederenvervoer door middel van het afstemmen van de verschillende vervoersstromen in de vijf deelregio's;
- Ontwikkelen van een totaal logistiek concept voor de gehele Euregio;
- Verbeteren ontsluiting van (grensoverschrijdende) bedrijventerreinen.

Verder geldt dat binnen de maatregel middelen worden ingezet voor het oplossen van andere knelpunten op het wegennet van de Euregio. Het gaat daarbij in het bijzonder om de grensoverschrijdende verbindingen die van belang zijn voor zowel personen- als goederenvervoer. Projecten die binnen de maatregel voor steun in aanmerking komen zijn bijvoorbeeld markt- en haalbaarheidsstudies, projecten gericht op sensibiliseren en activiteiten die concreet bijdragen aan de fysieke infrastructuur.

Toepassingsgebied

Het programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, aanbieders van openbaar vervoer, organisaties uit de transport- en logistieke sector en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, aanbieders van openbaar vervoer, organisaties en bedrijven uit de transport- en logistieke sector en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€13.766.176

Gevraagde EU-bijdrage

€6.883.088

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel richt zich op het bevorderen van mobiliteit in de Euregio. Hoewel dit de duurzame ontwikkeling van het gebied in sociaal en economisch opzicht kan stimuleren, vormt het een bedreiging in milieu-opzicht. Vanwege de toenemende mobiliteit kan immers de uitstoot van schadelijke stoffen toenemen. Dit zorgt voor een grotere belasting van het milieu. Door betere afstemming van de verschillende verkeersstromen in de regio draagt de maatregel echter ook bij aan een afname van de totale verkeersstroom. Dit zorgt voor een reductie van de uitstoot van schadelijke stoffen. Ook de ontwikkeling van innovatieve mobiliteitsconcepten moet bijdragen aan de afname van de milieubelasting. Daarnaast wordt het openbaar vervoer binnen deze maatregel gestimuleerd. Een goed functionerend openbaar vervoersnetwerk zorgt voor een afname van de totale verkeersstroom en daarmee voor een afname van de milieubelasting.

Gelijke kansen

Het verbeteren van de mobiliteit in de Euregio Maas-Rijn betekent een verhoging van het economisch potentieel van de regio. Binnen de maatregel worden voorwaarden geschapen voor een extra werkgelegenheidscreatie in de Euregio. Hierbij zal zoveel mogelijk getracht worden de werkgelegenheidseffecten ten goede te laten komen aan vrouwen en kwetsbare groepen zoals allochtonen en langdurig werklozen.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel staat in nauwe relatie met maatregel *1.1 Verbeteren werkomgeving*. Een verbetering van de mobiliteit versterkt immers het productiemilieu in (Eu-)regio's. Deze maatregel werkt dus versterkend op maatregel 1.1. Daarnaast kan het verbeteren van de grensoverschrijdende mobiliteit ook invloed hebben op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt (maatregel 4.1) of de werking van het zorgsysteem (maatregel 5.3).

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Toename van het aandeel van het openbaar vervoer in het gezamenlijke reizigersvervoer van personen uit een aangrenzende regio – Aantal projecten
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 2 **Bevorderen van economische en wetenschappelijk/technologische samenwerking**

Maatregel 2.1 **Bevorderen nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid**

Doel

Door middel van grensoverschrijdende samenwerking het economisch potentieel van het Euregionale bedrijfsleven vergroten.

Achtergrond

Eén van de hoofddoelstellingen van de Euregio Maas-Rijn is het stimuleren van een duurzame economische ontwikkeling die bijdraagt aan de groei en de concurrentiekracht van het bedrijfsleven. Economische ontwikkelingen staan overigens niet op zichzelf, maar zijn nauw verbonden met andere beleidsvelden, zoals infrastructuur, educatie en milieu. Deze onderwerpen komen in het kader van andere maatregelen in het PCI aan bod.

Het wegvallen van de grenzen in Europa en het tot stand komen van één gemeenschappelijke Europese markt heeft de toegang tot de productiefactoren en nieuwe markten aan de andere kant van de grens eenvoudiger gemaakt. Door grensoverschrijdend samen te werken, kunnen bedrijven aan weerszijde van de grens strategische allianties aangaan, waarbij ze profiteren van elkaars kennis, kunde en specialisaties. Mogelijkheden die zich aan weerszijde van de grens voordoen, worden door samenwerking beter benut en synergie-effecten worden gestimuleerd. Dit komt de concurrentiepositie van de bedrijven in de regio ten goede en heeft een positief effect op het scheppen van arbeidsplaatsen.

Met name het MKB/KMO verdient in dit opzicht de aandacht. Bij het MKB/KMO ontbreekt het overzicht veelal en is er sprake van een gebrek aan mankracht en middelen voor onder meer onderzoek en ontwikkeling (R&D) en voor promotie. Het gevolg is een ongelijke concurrentiestrijd met grote ondernemingen. Samenwerking in Euregionaal verband zorgt voor schaalvergroting en biedt mogelijkheden voor synergie. Hierdoor kunnen de marktkansen voor het MKB/KMO in de Euregio Maas-Rijn beter benut worden. Daarnaast kan ook de bevordering van het aantal startende ondernemingen en de stimulering van grensoverschrijdende activiteiten en samenwerking van startende ondernemingen het economisch potentieel in de Euregio versterken.

Inhoud van de maatregel

De maatregel richt zich op twee gebieden van grensoverschrijdende samenwerking die leiden tot een versterking van de concurrentiekracht van het regionale bedrijfsleven.

Het belang van technologie en innovatie voor de economische ontwikkeling van een gebied is groot. Het verhogen van de (technologische) kennis en innovatiekracht van ondernemingen versterkt de concurrentiekracht van het Euregionale bedrijfsleven. Innovatieve kennis is nodig om nieuwe, betere producten en diensten op de markt aan te bieden en productieprocessen efficiënter te organiseren. Veel grensgebieden beschikken over of zijn bezig met het opstellen van een regionale innovatiestrategie, bijvoorbeeld in het kader van de RIS/RITTS-programma's van de Europese Commissie. Deze strategieën kunnen als kader gebruikt worden voor dit thema.

Binnen de Euregio Maas-Rijn is de basis voor een goede technologische infrastructuur aanwezig. De EMR beschikt over een uitgebreid netwerk van opleidings- en onderzoeksinstituten. De regio wordt verder gekenmerkt door de aanwezigheid van technisch hoogwaardige bedrijfssectoren, zoals de automotive-, chemie- en bio(medische)technologie-industrie. Grensoverschrijdende samenwerking leidt tot meer intraregionale kennisoverdracht. Hierdoor wordt de kennisbasis in de Euregio Maas-Rijn verder versterkt en neemt de concurrentiekracht van (het bedrijfsleven in) de Euregio toe.

Verbetering van innovatiestimulering en technologietransfer

Ten eerste richt de maatregel zich op het versterken van de kennisbasis in de regio. Op het gebied van technologie en innovatie richt de maatregel zich op de volgende projectcategorieën.

- *Kennis in bedrijven:* Het vergroten van de technologische kennis en innovatiecapaciteit van de individuele bedrijven staat hier centraal. Speciale aandacht gaat uit naar het verhogen van het kennisniveau van het MKB/KMO. De introductie, ontsluiting en verankering van strategische kennis wordt gestimuleerd door het opzetten van grensoverschrijdende bedrijfsgerichte projecten. Gedacht wordt aan opschaling van bestaande regionale projecten naar een Euregionaal niveau.
- *Kennistransfer:* Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van kennistransfer vindt op dit moment nog te weinig plaats. Projecten die dit verbeteren, kunnen betrekking hebben op het volgende:
 - Bevorderen van kennistransfer tussen kennisinstellingen en het bedrijfsleven;
 - Bevorderen van kennisoverdracht tussen kennisinstellingen;
 - Het verbeteren van de aansluiting van het kennisaanbod van de onderzoeksinstituten op de behoeften aan kennis en technologie van het bedrijfsleven alsmede het verbeteren van de benutting van het reeds aanwezige kennisaanbod door bedrijven.
 - Verbeteren van de kennistransfer tussen het MKB/KMO en grote bedrijven;
 - Bevorderen van praktijkgerichte innovatie en technologieën gericht op duurzame ontwikkeling;
 - Verbeteren van praktijkgerichte en arbeidsmarktgeoriënteerde technologietransfer naar het MKB/KMO.
- *Kennisclusters:* Technologietransfer wordt gestimuleerd door de vorming van zogenaamde clusters (bijv. clusters in de metaal- en elektroindustrie). Deze netwerken van bedrijven en/of kennisinstellingen faciliteren de afstemming tussen de aanwezige kennisvraag en het aanbod en stimuleren de ontwikkeling en verspreiding van kennis en technologie. De aanwezige clusters worden met betrekking tot hun continuïteit optimaal ondersteund, terwijl de vorming van nieuwe clusters wordt gestimuleerd.

- *ICT*: ICT is een groeiende en kansrijke sector. Het gebruik van deze technologie bij informatieoverdracht wordt gestimuleerd. Het inzetten van deze multimediatechnieken draagt niet alleen bij aan de concurrentiekracht van ondernemingen, maar bevordert ook de ontsluiting en de integratie van ICT- technologie in de regio als geheel. De Euregio wendt de aanwezige technologische basis aan om een informatie- en communicatiestrategie (ICS) te ontwikkelen. Rekening zal worden gehouden met de mogelijkheden die het initiatief 'e-Europe' biedt.

Met het oog op de hiervoor genoemde projectcategorieën is de implementatie en organisatie van de belangrijkste elementen voor het innovatieproces van bijzonder belang. In het kader van deze maatregel is het om die reden van groot belang dat ten eerste zoveel mogelijk bedrijven stapsgewijs op het belang van werken binnen netwerken worden gewezen, bijvoorbeeld om gezamenlijk geïdentificeerde problemen op te lossen of om gezamenlijke expansiestrategieën te ontwikkelen. Verder moeten actoren op het gebied van economische stimulering, bedrijfsfinanciering, opleidingen, onderzoek en infrastructuur worden gestimuleerd om hun activiteiten onderling af te stemmen en samenwerkingsverbanden met de particuliere sector aan te gaan. Ook op bestuurlijk niveau moet het werken in netwerken in dat verband als richtinggevend worden beschouwd.

Samenwerking van MKB/KMO – grensoverschrijdende markt

Daarnaast is er binnen deze maatregel aandacht voor het begeleiden en ondersteunen van het regionale bedrijfsleven, in het bijzonder de kleine en middelgrote ondernemingen. Met 95% vormen zij de grootste groep ondernemingen in de Euregio Maas-Rijn. Volgens een enquête maakt 70% van de ondernemingen nog niet optimaal gebruik van de mogelijkheden tot grensoverschrijdende samenwerking. Samenwerking op Euregionaal niveau is daarbij het sleutelwoord. Kennismaking met de (mogelijkheden binnen de) Euregio, stimulering van activiteiten in Euregionaal verband, het vergroten van de Euregionale marktkansen en het wegwerken van mogelijke barrières onder meer via cursussen zijn in dit verband belangrijke aandachtspunten.

Projecten gericht op het stimuleren van concrete samenwerking kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën.

- Projecten gericht op de bewustwording van bedrijven in de grensregio van de voordelen en mogelijkheden van grensoverschrijdende samenwerking zijn van belang. Initiatieven gericht op *sensibiliseren* dragen hiertoe bij. Met behulp van onder andere internationale vakbeurzen en andere soortgelijke initiatieven krijgen ondernemingen bijvoorbeeld de kans elkaar te ontmoeten en een beeld te krijgen van de mogelijkheden die de grens biedt.
- De tweede categorie van projecten is gericht op het ondersteunen van concrete *grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden tussen instellingen*, met name tussen branche- organisaties. Door de Euregionale belangen te behartigen en het belang van internationale samenwerking bij de leden te benadrukken, wordt grensoverschrijdende samenwerking gestimuleerd. Deze netwerken kunnen ook grensoverschrijdende marktonderzoeken uitvoeren en een bemiddelingsfunctie vervullen.

- Projecten gericht op het stimuleren van *samenwerking tussen bedrijven onderling*. Het gaat hier om concrete matching van bedrijven en projecten die het bedrijfsleven voorbereiden op internationaal ondernemen. Gedacht wordt aan onder meer taalcursussen en trainingen van internationale managementvaardigheden. Op het gebied van concrete matching is grensoverschrijdende bemiddeling bij toeleverings- en uitbestedingsactiviteiten vereist.

Op het gebied van de stimulering van de economische ontwikkeling is samenwerking tussen de voor de stimulering van de economische ontwikkeling verantwoordelijke instellingen van groot belang. Belangrijke randvoorwaarde voor gezamenlijke stimulering is de instelling van een neutraal samenwerkingsverband, dat de Euregiole belangen behartigt. *Gezamenlijke stimuleringsactiviteiten* worden ondersteund teneinde nieuwe marktgebieden te ontsluiten en de aantrekkelijkheid van de Euregio voor nieuwe investeerders te verbeteren.

Speciale aandacht is er binnen de maatregel voor startende ondernemingen. Het ligt voor de hand dat nieuwe bedrijvigheid bijdraagt aan de economische ontwikkeling van een gebied. De ondersteuning van startende ondernemers is dan ook niet uitsluitend een nationale, maar zeker ook een Euregiole aangelegenheid. Bijzondere aandacht gaat uit naar de bevordering van vrouwen in het zelfstandig ondernemerschap. Ook pas afgestudeerden met een technische opleiding vormen voor de Euregio een interessante doelgroep. Verder kan het opzetten van een Euregioaal netwerk voor jonge startende, hightech- bedrijven ervoor zorgen dat deze kennis voor de regio behouden blijft.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, intermediaire organisaties, kennisinstellingen en brancheorganisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, intermediaire organisaties, kennisinstellingen, onderzoeksinstituten, brancheorganisaties, samenwerkingsverbanden en MKB/KMO-bedrijven

Totale investering

€8.946.966

Gevraagde EU-bijdrage

€4.473.483

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel richt zich onder andere op het bevorderen van technologie en innovatie in het bedrijfsleven. Hierdoor zal de concurrentiepositie van het Euregionale bedrijfsleven verbeterd worden. Dit is een belangrijke voorwaarde voor een duurzame economische ontwikkeling van de Euregio. Met het oog op milieubescherming biedt de maatregel door het vergroten van de kennisbasis en innovativiteit in de regio eveneens kansen. Het zal onder meer gaan om milieuvriendelijke innovaties. Daarnaast zal de kennisbasis op het gebied van milieutechnologie en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen vergroot worden.

Verder vormt bij het stimuleren van nieuwe economische activiteiten de belasting op het milieu een bijzonder aandachtspunt. De huidige milieunormen zullen niet overschreden mogen worden.

Gelijke kansen

Deze maatregel richt zich onder meer op het versterken van de concurrentiekracht van het regionale bedrijfsleven. Het bedrijfsleven zal door de maatregelen meer gaan investeren, wat zorgt voor een groter aantal arbeidsplaatsen. Doelstelling is om de gecreëerde arbeidsplaatsen zo veel mogelijk ten goede te laten komen aan vrouwen. Om dat te bereiken zal overigens ook aandacht moeten worden besteed aan de werkcondities, beloning, arbeidstijden, doorstroommogelijkheden e.d. Het principe van gelijkheid van kansen is verder ook van toepassing voor de integratie van kwetsbare groepen zoals allochtonen en langdurig werklozen.

Daarnaast richt de maatregel zich op het faciliteren van starters in het gebied. Speciale aandacht is er voor het stimuleren van vrouwelijk ondernemerschap, zodat ook op de startersmarkt het gelijke kansen- principe wordt gehanteerd.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel heeft een sterke relatie met maatregel *1.1 Verbeteren werkomgeving*, waarbij maatregel 1.1 zich meer richt op het scheppen van voorwaarden voor economische ontwikkeling en maatregel 2.1 zich richt op het versterken van de concurrentiepositie van het Euregionale bedrijfsleven.

Daarnaast staat de maatregel in nauwe relatie met de maatregelen *4.1 Versterking van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt* en *4.2 Scholing en beroepsopleiding*. Een kwalitatief hoogwaardig aanbod van arbeid is immers van zeer groot belang voor de verdere versterking van de concurrentiepositie van het Euregionale bedrijfsleven. De maatregelen 4.1 en 4.2 versterken derhalve de werking van maatregel 2.1.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes
Aantal gezamenlijke plannen/studies
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen

Prioriteit 2 **Bevorderen van economische en wetenschappelijk/technologische samenwerking**

Maatregel 2.2 **Toerisme**

Doel

De verdere ontwikkeling van de toeristische sector in de Euregio Maas-Rijn door middel van een grensoverschrijdende aanpak.

Achtergrond

De toeristische sector is binnen de Euregio Maas-Rijn sterk vertegenwoordigd. De regio kenmerkt zich door de aanwezigheid van een groot aantal toeristische accommodaties en trekpleisters. Deze sector is binnen de Euregio Maas-Rijn niet alleen belangrijk in termen van werkgelegenheid en bestedingen, maar vooral ook kansrijk. Het unieke heuvelachtige landschap in de Euregio Maas-Rijn biedt een sterke basis voor de verder ontwikkeling van met name het natuurtoerisme. Daarbij moet in acht worden genomen dat een verdere ontwikkeling van toerisme een duurzaam omgaan met de bronnen, het conserveren van het cultureel erfgoed en het beheren van natuurgebieden vereist. Grensoverschrijdende samenwerking heeft daarbij als voordelen dat een verscheidenheid aan bronnen kan worden aangeboord en geografische en thematische spreiding wordt gewaarborgd. Hierdoor worden de kansen die er zijn in de Euregio zo optimaal mogelijk benut.

Inhoud van de maatregel

Het programma beoogt de toeristische sector verder te ontwikkelen door verschillende aspecten binnen het toeristisch product in Euregionale context uit te werken. Daarbij zal scherp worden getoetst op de meerwaarde die initiatieven ten opzichte van de Euregio én de voorgaande Interreg- programma's bieden. Tijdens de voorgaande programma's is het budget voor de toeristische maatregelen vooral ingezet voor vergelijkbare projecten, gericht op de realisatie van de 'basisinfrastructuur' voor de Euregionale toeristisch-recreatieve sector. Veel projecten hadden bijvoorbeeld betrekking op fiets- en wandelroutes. Tijdens de Interreg III-periode zullen de middelen meer gericht worden ingezet voor sleutelprojecten die de basisinfrastructuur grotendeels ontstijgen. Meer dan voorheen zal getoetst worden op het belang van een project in termen van werkgelegenheid en de bijdrage die het levert aan de economische structuur van de Euregio. Verder vormt cultuurtoerisme een speerpunt.

De initiatieven die worden ondersteund kunnen onderverdeeld worden in drie actiegebieden.

Thematische productontwikkeling

Door de verscheidenheid binnen de Euregio Maas-Rijn is thematische productontwikkeling mogelijk op verschillende onderwerpen. Met het oog op de kenmerken van het gebied richt de Euregio Maas-Rijn zich met name op de ontwikkeling van de volgende toeristische thema's:

- Cultuur- en industrieel toerisme;
- Natuurtoerisme;
- Congrestoerisme;
- Gastronomisch toerisme en leisure;
- Recreatie- en jeugdtoerisme.

Op al deze thema's worden inventieve, creatieve en attractieve initiatieven ondersteund, die op elkaar aansluiten. Met het oog op de ontwikkeling van de toeristische sector krijgt het cultureel erfgoed als ondersteunend element daarbij bijzondere aandacht. Het cultureel erfgoed vormt bij uitstek een terrein waarop een integrale benadering mogelijk is, omdat veel monumenten en dergelijke in de Euregio uit dezelfde tradities zijn voortgekomen.

Het is de bedoeling dat projecten in een Euregionale context ontwikkeld worden, zodat een verscheidenheid aan bronnen kan worden aangeboord. Grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden dienen de geografische en thematische spreiding beter te waarborgen, waardoor toerisme zich op een evenwichtige manier kan ontwikkelen.

Infrastructurele productontwikkeling

Een van de belangrijkste aspecten is de bereikbaarheid van attracties, natuur- en watersportgebieden, theaters en accommodaties. Door verbetering van de infrastructuur wordt de bereikbaarheid verbeterd, waardoor clustering van verschillende thematische attracties door de gehele Euregio mogelijk wordt. Vergaande grensoverschrijdende samenwerking versterkt dit effect nog eens. Hierdoor ontstaat een sterk netwerk van toeristische voorzieningen op Euregionale schaal. De concurrentiekracht van de regio op toeristisch gebied wordt hiermee versterkt.

De maatregel richt zich derhalve op projecten die de grensoverschrijdende infrastructuur rondom toeristische en recreatieve voorzieningen versterken. Afstemming met de aanwezige routenetwerken is daarbij essentieel. De bereikbaarheid van attracties zal daarmee verbeterd worden, zodat wordt ingespeeld op de verscheidenheid aan wensen die toeristen op dit gebied hebben.

Promotie

Kwaliteit, kwantiteit en diversiteit van de aangeboden toeristisch en recreatieve producten zullen tot succes leiden, indien de promotie van deze producten goed verloopt. De Euregio Maas-Rijn wil de promotie van het toeristisch-recreatief product in Euregionaal verband stimuleren, waarbij samenwerking in Euregionaal verband voorop staat. Gezamenlijke promotie betekent het creëren van een gezamenlijk imago naar de buitenwereld toe. Dit heeft meerdere voordelen. Het werkt kostenbesparend, werkt schaalvoordelen in de hand en kan zorgen voor een betere profilering van het gebied. De regio's versterken op dit gebied elkaars kwaliteiten en hebben daardoor meer te bieden. Binnen de gezamenlijke promotie moet ruimte zijn voor specifieke karaktereigenschappen van de participerende regio's. De maatregel richt zich op de volgende initiatieven:

- Uitwisselen van concepten;
- Uitwisselen van ervaringen;
- Stimuleren van kansrijke grensoverschrijdende productmarkt- combinaties
- Ontwikkelen van een strategie;
- Uitvoeren van een strategie;
- Creëren van een gezamenlijk imago.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, recreatief- toeristische organisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, recreatief- toeristische organisaties, recreatief-toeristisch bedrijfsleven en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€13.995.956

Gevraagde EU-bijdrage

€6.997.978

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De versterking van de toeristische sector in de Euregio Maas-Rijn moet in harmonie zijn met milieuwaarden. Zo moet de intrinsieke waarde van de natuur, van de biodiversiteit en van het landschap voldoende aandacht krijgen. In het bijzonder bij initiatieven op het gebied van natuurtoerisme is dit een bijzonder aandachtspunt. Extra milieubelasting als gevolg van een grotere verkeersstromen richting het verbeterde (ontsloten) toeristisch-recreatieve aanbod moet zoveel mogelijk worden beperkt. Door grensoverschrijdende samenwerking ontstaat een betere afstemming van de verschillende initiatieven tussen de deelgebieden, waardoor onnodige belasting van het milieu kan worden teruggedrongen. Gestreefd wordt naar een duurzame economische ontwikkeling van de toeristische sector waarbij milieuwaarden en economische waarden zo veel mogelijk in balans zijn.

Gelijke kansen

Binnen de maatregel wordt voorzien in een verdere ontwikkeling van de toeristische sector in de Euregio Maas-Rijn. Dit levert extra werkgelegenheid op in de toeristische sector. Hierbij geldt als streven dat deze werkgelegenheidseffecten zo veel mogelijk ten goede komen aan delen van de bevolking met een achtergestelde positie op de arbeidsmarkt.. In het kader van het streven naar gelijkheid van kansen zullen met name vrouwen van de gecreëerde arbeidsplaatsen moeten kunnen profiteren. Om die doelstelling te bereiken zal overigens aandacht moeten worden besteed aan werkcondities, beloning e.d. Verder gaat het principe van gelijkheid van kansen ook op voor kwetsbare groepen als allochtonen en langdurig werklozen.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel is een aanvulling op maatregel 2.1 *Bevorderen nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid*. Was maatregel 2.1 vrij algemeen van aard, maatregel 2.2 richt zich specifiek op de ondersteuning van de toeristische sector in de Euregio Maas-Rijn.

Daarnaast is deze maatregel gerelateerd aan de maatregel 3.2 *Plattelandsontwikkeling*. Bij de plattelandsontwikkeling in de Euregio speelt het ontwikkelen van diverse toeristische voorzieningen immers eveneens een belangrijke rol.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma
Toerisme – Aantal gezamenlijk ontwikkelde producten
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes
Aantal gezamenlijke plannen/studies
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen

Prioriteit 3 Bescherming van het leefmilieu

Maatregel 3.1 Milieu-, natuur- en landschapsbescherming

Doel

Het doel van de maatregel is meerledig: het terugdringen van de lucht-, water- en bodemvervuiling, bestrijding van erosie, stimuleren van het gebruik van milieuvriendelijke energiebronnen en milieuvriendelijke productieprocessen en het efficiënt omgaan met natuurlijke grondstoffen, behoud van de biodiversiteit en bescherming van natuurlijke habitats.

Achtergrond

De expanderende economische activiteiten hebben gezorgd voor een aantasting van natuur en milieu in de regio. Er is in het gebied zowel sprake van water-, lucht als bodemvervuiling. Zo is er in het Maasdal sprake van een grote mate van niet-voldoende gezuiverde (industriële) lozingen. Ook in de zijbeken van de Maas is er sprake van vervuiling. Mede hierdoor is de grondwaterkwaliteit in het gebied slecht.

Ook de luchtkwaliteit in de regio heeft te kampen met vervuiling, met name in de stedelijke gebieden in de Euregio. Ondanks de hoge mate van vervuiling is een dalende trend ingezet in de Euregio Maas-Rijn.

Bodemverontreiniging komt voornamelijk voor in het voormalige mijngebied. Inmiddels zijn al maatregelen genomen om de verontreiniging terug te dringen, maar toch kamt de voormalige mijnstreek met een grote mate van bodemverontreiniging. Daarnaast kampt de Euregio met een hogere mate van overbemesting.

Verbetering van de milieusituatie is noodzakelijk om de Euregio aantrekkelijk te maken als vestigingsplaats voor personen en bedrijven. De leefbaarheid in de Euregio zal stijgen, waardoor ook de economische activiteit in het gebied wordt gestimuleerd.

Door de verbetering van de milieusituatie zal een duurzame ontwikkeling gerealiseerd worden. Om ook in de toekomst te komen tot een duurzame economische ontwikkeling in de regio is het van belang te investeren in maatregelen die gericht zijn op een duurzame ontwikkeling, zoals schonere technologieën en milieuvriendelijke hulpbronnen. Hierdoor zullen de milieuwaarden ook in de toekomst bewaakt worden.

Verder zijn de zorg voor de ecologische structuur en bescherming van flora en fauna (behoud van biodiversiteit) van belang. De Europese Habitatrichtlijn vormt in dat verband een leidraad. Dit betekent dat nadrukkelijk aandacht moet bestaan voor natuur en natuurgebieden. Daarbij moet, in het kader van de grensoverschrijdende ontwikkeling van de ruimte, ook rekening worden gehouden met natuurlijke bedreigingen zoals met name overstromingen. De kans op overstromingen neemt door bijvoorbeeld een snellere afvoer van het water immers sterk toe.

Omdat het bewaken van de milieu- en natuurlijke waarden geen actie is die ophoudt bij de grens, is grensoverschrijdende samenwerking een zeer geschikt middel. Een integrale aanpak op Euregionaal niveau kan de bescherming van de natuurlijke en milieuwaarden voor nu en in de toekomst waarborgen.

Inhoud van de maatregel

De maatregel richt zich op de verbetering van de milieusituatie op Euregionaal niveau. Hierbij is niet alleen aandacht voor het direct verbeteren van de huidige milieusituatie in de Euregio Maas-Rijn, maar ook richt de maatregel zich op projecten die op langere termijn de milieuwaarden in de Euregio Maas-Rijn bewaken. Projecten op het gebied van milieu-, natuur- en landschapsbescherming richten zich op de volgende actiepunten, waarbij een grensoverschrijdende dimensie een voorwaarde is:

- Verbetering van de waterkwaliteit, herstel van de grensoverschrijdende waterlopen en stroomgebieden;
- hoogwaterbestrijding;
- Duurzaam grondstoffenbeheer, bestrijding van bodemerosie en bodemverontreiniging;
- Bestrijding van luchtverontreiniging en schadelijke emissies;
- Afvalpreventie, (nuttig) hergebruik en afvalverwijdering;
- Stimulering van onderzoek naar en gebruik van duurzame energiebronnen;
- Informatie over en bevordering van milieumanagement in bedrijven, educatie en sensibilisering van de bevolking op het gebied van milieuproblemen;
- Natuurbeheer en -bescherming, stimulering van de biodiversiteit (bijvoorbeeld door het creëren van een samenhangend netwerk van gebieden met een groot ecologisch belang), ontwikkeling van natuurgebieden, versterking van de ecologische infrastructuur.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, waterschappen, landbouw-, milieu- en natuurorganisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, waterschappen, landbouw-, milieu- en natuurorganisaties, samenwerkingsverbanden en bedrijven (onder andere landbouwbedrijven)

Totale investering

€12.045.932

Gevraagde EU-bijdrage

€6.022.966

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

Aan deze maatregel zijn directe milieu- aspecten verbonden. Het doel van de maatregel is het verbeteren van de milieusituatie in de Euregio Maas-Rijn en in de toekomst bijdragen aan een duurzame economische ontwikkeling. Hierdoor zal zowel op korte termijn als op lange termijn de milieukwaliteit in de Euregio Maas-Rijn verhoogd worden. Bij acties gericht op onderzoek en voorlichting moet de aandacht zich met name richten op het voorzorgsprincipe, op het efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen en op een aangepast consumptiepatroon.

Gelijke kansen

Niet van toepassing op deze maatregel.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel heeft een sterke relatie met maatregel 3.2 *Plattelandsontwikkeling*, omdat zij beiden de nadruk leggen op de bescherming van natuur en milieu in de Euregio Maas-Rijn. Het doel is tot een duurzame ontwikkeling te komen in de Euregio Maas-Rijn. In dit verband staat deze maatregel ook in relatie tot prioriteit 1 en 2. Gestreefd wordt in alle gevallen naar een duurzame economische ontwikkeling, waarbij natuur en milieu minimaal belast zullen worden.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Oppervlakte gezamenlijk gecreëerd of hersteld natuurgebied (hectare)
Toename van de afvalverwerkingscapaciteit (afval, (afval)water) – Aantal projecten
Grensoverschrijdende maatregelen op het gebied van herinrichting van grond (hectare)
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 3 Bescherming van het leefmilieu

Maatregel 3.2 Plattelandsontwikkeling

Doel

Komen tot een duurzame ontwikkeling van het plattelandsgebied in de Euregio Maas-Rijn door middel van grensoverschrijdende samenwerking

Achtergrond

Net als in (bijna) alle gebieden loopt ook in de Euregio Maas-Rijn de werkgelegenheid in de sector landbouw terug. Veel agrarische bedrijven ondervinden de nadelen van onder meer de toenemende (wetgeving inzake) schaalvergroting en de strengere milieuwetgeving. Naar verwachting zal ook de komende jaren de uitstroom uit deze sector gehandhaafd blijven. De werkgelegenheid en het economisch belang van deze sector zullen daarom afnemen, hetgeen zich met name zal concentreren op het platteland.

Om deze ingrijpende negatieve gevolgen op het platteland op te kunnen vangen is het noodzakelijk om te investeren in nieuwe economische activiteiten. Dit kan enerzijds buiten de agrarische sector door andere economische dragers op het platteland te ontwikkelen. De maatregelen 2.1 en 2.2 bieden daarvoor bijvoorbeeld mogelijkheden.

Anderzijds kan de agrarische sector zelf een oplossing bieden. Binnen de agrarische sector is immers een aantal ontwikkelingen zichtbaar die kansen biedt om de negatieve gevolgen op het platteland tegen te gaan. Zo winnen de biologische en duurzame landbouw en andere milieuvriendelijke teelten aan belang. Daarnaast bestaan mogelijkheden om de landbouwsector te moderniseren, hetgeen leidt tot kostenreductie en kwaliteitsverhoging. Verder heeft het landelijk gebied potentie om de toeristische en recreatieve sector te ontwikkelen en op die manier nieuwe economische activiteiten te genereren die het werkgelegenheidsverlies in de agrarische sector helpen compenseren. Duurzame ontwikkeling geldt binnen de maatregel als centraal aandachtspunt.

Overigens zal bij de ontwikkeling en selectie van projecten aandacht worden besteed aan een goede afstemming met door het EOGFL gefinancierde programma's, zoals LEADER+. Dubbelfinanciering zal worden uitgesloten.

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich op het versterken van de ontwikkeling van de plattelandsgebieden in de Euregio Maas-Rijn. De maatregel bestaat daarbij uit drie actiegebieden, namelijk versterken van de cultuur- en landschapwaarden, biologische landbouw en productie en promotie van streek- en hoeveproducten.

Verbeteren van de cultuur- en landschapwaarden

Het versterken van de cultuur- en landschapwaarden van de plattelandsgebieden geeft een sterke impuls aan de ontwikkeling van het gebied. Dit biedt mogelijkheden op educatief, recreatief en toeristisch terrein. Het vinden van een balans tussen natuurbehoud enerzijds en de toeristische en recreatieve exploitatie van de gebieden anderzijds, is gewaarborgd binnen deze maatregel. De aantrekkelijkheid van de plattelandsgebieden neemt hierdoor toe en nieuwe commerciële mogelijkheden doen zich voor, waardoor arbeidsplaatsen behouden en gecreëerd kunnen worden.

Door grensoverschrijdende samenwerking ontstaat een integrale samenhang van plattelandsgebieden waarin landschaps- en cultuurelementen sterk vertegenwoordigd zijn. Tevens biedt dit mogelijkheden voor de ontwikkeling van een toeristisch-recreatief totaalpakket voor de plattelandsgebieden in de Euregio Maas-Rijn. Op projectniveau kan onder meer gedacht worden aan:

- het ontwikkelen van wandel- en fietsroutes op Euregionaal niveau.
- het ontwikkelen van een netwerk van historische boerderijen op Euregionaal niveau;
- de Euregionale inpassing van de toeristische sector in de landschappelijke omgeving;
- het integraal beheer van het Euregionale landschap (gelijktijdig verschillende belangen behartigen, met name op het gebied van milieu en natuur en toerisme en recreatie).

Biologische landbouw

Biologische landbouw is een milieuvriendelijke teeltwijze en levert een positieve bijdrage aan een duurzame economische ontwikkeling. Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen wordt drastisch verminderd, waardoor de natuur gespaard wordt. Door grensoverschrijdende samenwerking kunnen de deelgebieden hun kennis delen en leren van de ervaringen van de anderen. Promotie van de harmonisatie op het gebied van de biologische landbouw in de vijf regio's verdient daarbij eveneens de aandacht. Concreet kan gedacht worden aan het ontwikkelen van de volgende projecttypen:

- het opzetten van een Euregionaal kenniscentrum voor biologische landbouw;
- het opzetten van een Euregionale conferentie op het gebied van biologische landbouw;
- het ontwikkelen van een steunregeling om bedrijven te stimuleren over te gaan op biologische landbouw
- het ontwikkelen en invoeren van kwaliteitslabels;
- het opzetten van een advies- en begeleidingstraject voor landbouwbedrijven in de Euregio Maas-Rijn voor het implementeren van biologische landbouw in de bedrijfsvoering.

Productie en promotie streek- en hoeveproducten

Het ontwikkelen en distribueren van streek- en hoeveproducten zorgt voor een sterkere profilering van de Euregio. Daarnaast versterkt dit de structurele basis van de landbouwsector. Een belangrijk aspect van het streekproduct is het inzichtelijke en dikwijls milieuvriendelijke productieproces. Door grensoverschrijdende samenwerking leren de verschillende deelregio's ook de culturen van andere deelregio's uit de Euregio Maas-Rijn kennen. Daarnaast zorgt het bundelen van krachten voor een sterkere uitstraling van de Euregio naar "buiten".

Binnen de maatregel is er aandacht voor de volgende initiatieven:

- Euregionale afzet en distributie van regionale specialiteiten, landbouwproducten en regionale voedingsmiddelen;
- certificering en kwaliteitsbewaking;
- Euregionale promotie en productie van grondstoffen;
- de inpassing van Euregionale specialiteiten in culinaire thema's.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, landbouworganisaties, recreatief-toeristische organisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, landbouworganisaties, recreatief-toeristische organisaties, bedrijven (onder andere landbouwbedrijven) en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€9.855.566

Gevraagde EU-bijdrage

€4.927.783

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

Met deze maatregel wordt beoogd een kwaliteitsslag te maken met betrekking tot plattelandontwikkeling in de Euregio Maas-Rijn. Op het platteland zullen alternatieve economische activiteiten plaatsvinden. Dit heeft directe gevolgen voor de milieusituatie in het gebied. Enerzijds kan door het verdwijnen van de traditionele landbouw de vervuiling afnemen, maar anderzijds bestaat het gevaar dat, door het ontwikkelen van nieuwe economische activiteiten op het platteland, het negatieve effect op het milieu in de regio toeneemt. Getracht wordt dit laatste effect te minimaliseren en te komen tot een duurzame economische ontwikkeling. Verder draagt de maatregel in sterke mate bij aan de duurzame ontwikkeling van het platteland in economisch en sociaal opzicht. De acties richten onder meer zich op nieuwe vormen van economische activiteit en werkgelegenheid, hetgeen op het platteland een welkome impuls betekent.

Gelijke kansen

Deze maatregel richt zich op het versterken van het economisch potentieel van de plattelandsgebieden in de Euregio Maas-Rijn. Hierdoor wordt bestaande werkgelegenheid behouden of extra werkgelegenheid gecreëerd. Doelstelling is om deze arbeidsplaatsen vanuit de gedachte van gelijkheid van kansen voor mannen en vrouwen te benutten. Daarnaast wordt het principe van gelijke kansen ook toegepast voor speciale doelgroepen als langdurig werklozen. Zo biedt de maatregel onder meer kansen voor de participatie van vrouwen (ook in het kader van (het statuut van de) meewerkende echtgenote) in het hoevertoerisme, de ontwikkeling van streekproducten en biologische landbouwteelt.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel staat sterk in relatie tot maatregel *3.1 Milieu-, natuur- en landschapsbescherming*. Beide maatregelen voorzien in het realiseren van een duurzame (economische) ontwikkeling in de Euregio Maas-Rijn.

Daarnaast is deze maatregel sterk gerelateerd aan maatregel *2.2 Toerisme*. Bij de ontwikkeling van de plattelandsgebieden wordt onder meer getracht deze een toeristische invulling te geven. Maatregel 2.2 ondersteunt in aanvulling op deze maatregel de toeristische sector in de Euregio Maas-Rijn.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma
Toerisme – Aantal gezamenlijk ontwikkelde producten
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes
Ontwikkeling van kwaliteitskenmerken voor producten – Aantal gezamenlijke activiteiten
Aantal gezamenlijke plannen/studies
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen

Prioriteit 4 Ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel

Maatregel 4.1 Versterking van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt

Doel

Het verbeteren van de werking van de arbeidsmarkt in de Euregio Maas-Rijn.

Achtergrond

Arbeidskrachten en de arbeidsmarkt zijn essentiële elementen met het oog op een duurzame sociaal-economische ontwikkeling van regio's. Op de eerste plaats is de beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerd personeel een belangrijke voorwaarde voor de prestaties van het bedrijfsleven en de aantrekkelijkheid van het Euregionale vestigingsklimaat. Daarnaast geldt dat een goede werking van de arbeidsmarkt van groot belang is voor de maatschappelijke en economische integratie van diverse bevolkingsgroepen. Dit geldt in het bijzonder voor een grensregio als de Euregio Maas-Rijn, waarbij goed functionerende arbeidsmarktprocessen kunnen bijdragen aan de grensoverschrijdende acceptatie en integratie.

De situatie op de arbeidsmarkt in de Euregio Maas-Rijn is in de jaren negentig sterk verbeterd. Na het sluiten van de mijnen in het gebied steeg de werkloosheid sterk. In de jaren '90 heeft een positieve ontwikkeling plaatsgevonden op de arbeidsmarkt in de Euregio Maas-Rijn. De werkgelegenheid is in die periode fors gestegen en de werkloosheid is gedaald.

Toch ondervindt de Euregio nog enkele problemen met betrekking tot de werking van de arbeidsmarkt. Ten eerste gaat de positieve werkgelegenheidsontwikkeling voorbij aan met name de kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt, zoals langdurig werklozen, etnische minderheden, gehandicapten, laaggeschoolden enz. Zij kunnen moeilijk op eigen kracht de aansluiting vinden bij de wensen en eisen van het regionale bedrijfsleven. Ook vrouwen kennen met het oog op arbeidsmarktparticipatie een achtergestelde positie.

Ten tweede is er sprake van een eenduidige pendelstroom (west -oost) waar te nemen in de Euregio Maas-Rijn. Vooral Belgische werknemers zijn werkzaam over de grens met Duitsland en Nederland. Andersom komt de pendelstroom nauwelijks op gang, terwijl er ook voor bijvoorbeeld Duitse en Nederlandse arbeiders mogelijkheden liggen op de Belgische arbeidsmarkt.

Ten derde is er ook in de Euregio Maas-Rijn sprake van een krapte op de arbeidsmarkt. Voor het Euregionale bedrijfsleven is het steeds moeilijker om aan voldoende gekwalificeerd personeel te komen. Vacatures worden moeilijker vervuld en hierdoor kan door (het bedrijfsleven uit) de regio niet optimaal geprofiteerd worden van het economisch potentieel dat er bestaat. De krapte op de arbeidsmarkt remt de economische ontwikkeling.

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich specifiek op het verbeteren van de werking van de Euregionale arbeidsmarkt. Door middel van grensoverschrijdende samenwerking zal tegemoet gekomen worden aan de problemen die bestaan op de arbeidsmarkt in de Euregio Maas-Rijn. Hierbij wordt vastgehouden aan vier actielijnen.

Verbetering van de informatievoorziening

Een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van een grensoverschrijdende arbeidsmarkt is de wederzijdse informatie over de relevante vraag- en aanbodsfactoren, maar ook over de voorwaarden die op de diverse arbeidsmarkten een rol spelen. Daartoe is het noodzakelijk dat deze markten transparant zijn en dat er aan weerszijde van de grens kennis bestaat omtrent de kwaliteit en de beschikbaarheid van arbeidskrachten. Daarbij richt de maatregel zich op de volgende gebieden:

- periodieke analyses en monitoring van de Euregionale arbeidsmarkt;
- het uitwisselen van ervaring met een bepaalde aanpak van problemen, zoals bijvoorbeeld het toepassen van bepaalde deeltijdmodellen, zowel op Europees niveau alsmede met andere (Eu-)regio's;
- het verbeteren van de transparantie van de arbeidsmarkt op Europees niveau, bijvoorbeeld door het opzetten van een banendatabase.

Bijzondere doelgroepen

Een aantal groepen verdient speciale aandacht in het Euregionale arbeidsmarktbeleid. Grensoverschrijdende maatregelen richten zich daarbij op de volgende doelgroepen:

- De meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt (langdurig werklozen, etnische minderheden, gehandicapten, ouderen), die met sociale uitsluiting bedreigd worden. Het doel is de overgang naar regulier werk voor deze groep te bevorderen. Via een Euregionale benadering en ervaringsuitwisseling kunnen de werkgelegenheidspotenties voor deze doelgroepen beter benut worden.
- Vrouwen. Naast maatregelen op het gebied van onderwijs en training, wordt verder gedacht aan beroepskeuzevoorlichting voor meisjes en een grotere toegang van vrouwen tot niet-typisch vrouwelijke opleidingen en beroepsgroepen. Bovendien wordt ter bevordering van gelijke arbeidskansen voorgesteld om een transparante en gerichte informatie-uitwisseling op te zetten om van daar uit grensoverschrijdende toepassingsmodellen te ontwikkelen. In dit verband dient o.a. aandacht te worden besteed aan ervaringen die elders zijn opgedaan, aan kinderopvang, aan grensoverschrijdende arbeidspools voor het MKB/KMO, aan telewerk, aan werktijd- en deeltijdmodellen, aan carrièreplanning etc.
- Jeugdige werknemers.
- Toekomstige werknemers die nu nog bezig zijn met hun schoolopleiding/eerste beroepsopleiding en die behoefte hebben aan informatieverstrekking (toegang tot en benutten van informatie over de Euregionale arbeidsmarkt en de Euregionale werkgelegenheid). Er wordt onder meer gestreefd naar informatieverstrekking aan toekomstige werknemers op Europees niveau.

Grensarbeiders

Teneinde het creëren van arbeidsplaatsen in de Euregio Maas-Rijn mogelijk te maken en te optimaliseren, worden maatregelen genomen om de arbeidsmobiliteit in het totale gebied van de Euregio Maas-Rijn te bevorderen (informatie over het werkaanbod in het buurland, opheffen van administratieve en belastingtechnische belemmeringen voor grensarbeiders, verbeterd talenonderwijs, enz.). Voor zover het gaat om administratieve en belastingtechnische belemmeringen wordt opgemerkt dat deze onderwerpen grotendeels onder de bevoegdheid van de Lidstaten vallen. In het kader van Interreg zal het dan ook met name gaan om pilootprojecten. Getracht wordt om op Euregionaal niveau de arbeidsmarkt zowel in kwantitatieve zin als in kwalitatieve zin in evenwicht te brengen door middel van een betere grensoverschrijdende coördinatie. Een goede coördinatie van de pendelstromen op Euregionaal niveau helpt daarbij. Dit biedt zowel kansen voor arbeiders alsmede voor bedrijven.

Netwerken

Er wordt getracht middels het ontwikkelen van netwerkstructuren te komen tot het verbeteren van de werking van de arbeidsmarkt op Euregionaal niveau. In de toekomst wordt een nauwe samenwerking tussen het in de deelregio's van de Euregio aanwezige EURES- netwerk en andere structuren gerealiseerd, die zich bezighoudt met de problematiek van de arbeidsmarkt, opleiding en kwalificatie van potentiële werknemers. Gedacht kan worden aan het faciliteren van de volgende typen netwerken:

- Netwerken tussen regionale arbeidsmarktorganisaties;
- Netwerken tussen het bedrijfsleven en opleidingsinstellingen. Hierdoor verloopt de doorstroom vanuit de opleidingsinstellingen richting bedrijfsleven op Euregionale schaal beter;
- Netwerken tussen de verschillende (regionale) overheden. Door grensoverschrijdende samenwerking worden de plannen op het gebied van arbeidsmarktbeleid beter op elkaar afgestemd.

Informatieverstrekking

Een belangrijk element van de onder maatregel 4.2: *Scholing en beroepsopleiding* beschreven Euregiocompetentie is het vermogen van toekomstige werknemers, die zich in een beroepsgeoriënteerde fase van hun algemene opleiding of in de eerste beroepsopleiding bevinden, om zich doeltreffend en praktijkgericht te informeren over de mogelijkheden van de Euregionale arbeidsmarkt. Als onderdeel van de geïntegreerde aanzet ter verwezenlijking van de Euregiocompetentiestrategie moet daarom een relevant informatie- aanbod afgestemd, gepland, voorbereid en geïmplementeerd worden, en dit onder medewerking van de beroepsconsultants, de systemen van de algemene en beroepsopleiding en de arbeidsinstanties.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, arbeidsmarktorganisaties, opleidingsinstellingen, intermediaire organisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, arbeidsmarktorganisaties, opleidingsinstellingen, intermediaire organisaties, bedrijven en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€10.513.310

Gevraagde EU-bijdrage

€5.256.655

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel draagt vooral bij aan duurzame ontwikkeling vanuit economisch en sociaal perspectief. De verschillende initiatieven om de werking van de arbeidsmarkt te verbeteren moeten immers leiden tot onder meer grotere arbeidsparticipatie en minder werkloosheid. Dit brengt zowel sociaal als economisch positieve effecten met zich mee. Aan deze maatregel zijn naar verwachting geen directe milieu-effecten verbonden. Wel zal erop gelet moeten worden dat de negatieve milieu-effecten van toenemend verkeer als gevolg van het bevorderen van arbeidsmobiliteit beperkt worden.

Gelijke kansen

Deze maatregel richt zich sterk op het scheppen van gelijke kansen op de (Euregionale) arbeidsmarkt. Specifieke aandacht is er binnen de maatregel voor het ondersteunen van delen van de bevolking met een achterstand op de arbeidsmarkt. Aandacht is er niet alleen voor de ondersteuning van vrouwen, maar ook voor kwetsbare groepen zoals allochtonen, langdurig werklozen, gehandicapten, ouderen en jongeren. De maatregel geeft daarmee een goede invulling aan het begrip gelijke kansen.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel staat vooral sterk in relatie tot maatregel 4.2 *Scholing en beroepsopleiding*. Maatregel 4.1 richt zich daarbij op de structuur van de arbeidsmarkt, terwijl maatregel 4.2 zich meer richt op het menselijk kapitaal in de Euregio Maas-Rijn. Beide maatregelen bewaken een hoogwaardig arbeidsaanbod in de Euregio Maas-Rijn. Dit is noodzakelijk om de concurrentiekracht van het Euregionale bedrijfsleven te versterken. De maatregel is dan ook gerelateerd aan de maatregelen 2.1 *Bevorderen nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid* en 2.2 *Toerisme*.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal deelnemers aan opleidingscursussen
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma
Aantal gezamenlijke plannen/studies
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen

Prioriteit 4 Ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel

Maatregel 4.2 Scholing en beroepsopleiding

Doel

De Euregionale samenwerking op het gebied van onderwijs versterken en (toekomstige) werknemers goed voorbereiden op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt.

Achtergrond

Arbeidskrachten zijn van groot belang bij de realisatie van een duurzame economische ontwikkeling in de regio. De beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel is van zeer groot belang voor de prestaties van het bedrijfsleven. Om de basis van het Euregionale bedrijfsleven te versterken is het van belang te waken over de kwaliteit van het arbeidsaanbod in de Euregio, zodat bedrijven over voldoende hoogwaardig personeel kunnen beschikken.

Naast het versterken van de structuur van de arbeidsmarkt op Euregionale schaal, zoals bedoeld in maatregel 4.1, is daarbij ook scholing en beroepsopleiding van (potentiële) werknemers van belang. Door een doelgroepgerichte vergroting en verbetering van het aanbod in scholing en beroepsopleiding wordt immers de kennisbasis in de Euregio vergroot, wat zorgt voor een hoger economisch potentieel in de regio. Voor een betere aanwending van de arbeidsmarktreserves is het ook van belang de kwetsbare groepen mee te nemen, om een betere overeenkomst te bereiken tussen hun kwalificaties en vaardigheden en de werkgelegenheid op de Euregionale arbeidsmarkt. Grensoverschrijdende afstemming op dit gebied heeft twee effecten. Enerzijds zorgt grensoverschrijdende samenwerking voor een breder en beter afgestemd aanbod van opleidingen, wat op lange termijn leidt tot een grotere diversiteit in de kwalificaties van de werknemers en werkzoekenden. Anderzijds zorgt grensoverschrijdende samenwerking voor een betere match tussen de behoefte van de Euregionale economie aan human resources en de kwalificaties en vaardigheden waarin de systemen van de algemene en beroepsopleiding voorzien.

Om een doelgerichte bundeling van arbeidskrachten op een Euregionale meerwaarde te waarborgen, moeten er binnen maatregel 4.2 activiteiten gevormd worden die geïntegreerde elementen van een Euregiocompetentiestrategie zijn. Over het algemeen voorzien grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden in een Euregionale behoefte. Bijvoorbeeld wanneer ze de mobiliteit van werkzoekenden en werknemers op de Euregionale arbeidsmarkt vergroten en wanneer ze vacatures op een efficiëntere manier invullen door middel van werkkraachreserves binnen de Euregio. Verder wanneer ze zorgen voor de definiëring van gebieden in de Euregio waarbij economische groei, vestigingsfactoren of investeringsplannen afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van relevant opgeleid personeel.

Om deze drie doelstellingen blijvend te verwezenlijken is een strategische aanzet tot de integratie van Euregionale competenties in de regelgevingen van de algemene opleiding en scholing van primair belang. Naast doelgerichte maatregelen voor werknemers en werkzoekenden, die reeds op de arbeidsmarkt aanwezig zijn, moeten daarom de vier elementen van de Euregiocompetentie duurzaam geïntegreerd worden in de keuzegebieden van de regionale regelgevingen van de algemene en beroepsopleiding:

- **Competentie van vreemde talen**
(kennis van de respectievelijk andere Euregiotaal)
- **Interculturele competentie**
(interculturele en specifieke kennis van de telkens nationaal georiënteerde werkwereld)
- **Competentie van beroepsmatige meerwaarde**
(gecertificeerde beroepsspecifieke kennis en bekwaamheden, die de beschikbare nationale kwalificaties aanvullen en de bemiddeling op de Euregionale arbeidsmarkt verhogen)
- **Informatiecompetentie**
(toegang tot en benutten van informatie over de Euregionale arbeidsmarkt en de Euregionale werkgelegenheid, kennis van belastingtechnische en tarifieringstechnische bijzonderheden alsook kennis van sociale wetgeving in de deelregio's van de Euregio Maas-Rijn)

Inhoud van de maatregel

Deze maatregel richt zich op het verbeteren en aanvullen van de opleidingsprofielen van de studenten, de werkzoekenden en de werknemers (inclusief (toekomstige) werknemers in de toeristisch-recreatieve sector). De maatregel richt zich op een institutionalisering van de prille samenwerking van de aanbieders van eerste beroepsopleidingen en vervolgoopleidingen in de deelregio's van de Euregio Maas-Rijn. Hierbij richt de maatregel zich met name ook op de kwetsbare groepen, zodat ook hier aan het principe van gelijke kansen aandacht wordt geschonken. Grensoverschrijdende activiteiten richten zich daarbij op de volgende vijf actiegebieden.

Netwerken

De effectiviteit van deelmaatregelen binnen maatregel 4.2 stijgt aanzienlijk wanneer de activiteiten op de vlakken afzonderlijk deel uitmaken van een gezamenlijke strategie en wanneer resultaten, ervaringen en knowhow uitgewisseld worden, synergieën benut en overlappingsen met andere Euregionale of nationale maatregelen vermeden worden. In de Euregio Maas-Rijn wordt daarom de nadruk gelegd op de opbouw en het behoud van samenwerkingsstructuren tussen de aanbieders en gebruikers op het vlak van algemene opleiding, beroepsopleiding, vervolgoopleiding, de tertiaire opleidingssector en de arbeidsbemiddeling. Door Euregionaal samen te werken op het gebied van onderwijs kunnen (toekomstige) werknemers beter worden voorbereid op de Euregionale arbeidsmarkt. Er bestaat reeds een aantal samenwerkingsverbanden zoals Proqua, Hora-Est en ALMA die erop zijn gericht om structurele vormen van samenwerking te bewerkstelligen tussen onderwijsinstellingen op het niveau van beroepsopleiding en vervolgoopleiding, samenwerking tussen universiteiten en samenwerking tussen hogescholen.

Deze maatregel richt zich op het continueren en uitbreiden van deze netwerken. Hieraan kan op basis van verschillende concrete projecten invulling worden gegeven, waarbij de onderstaande aspecten centraal staan:

- Informatie-uitwisseling tussen de dragers, aanbieders en gebruikers van de algemene en beroepsopleiding in alle deelregio's van de Euregio Maas-Rijn op het vlak onderwijsstructuur en -activiteiten;
- Gemeenschappelijke Euregionale opstelling van deelstrategieën voor de diverse vlakken door de dragers, aanbieders en gebruikers van de algemene en beroepsopleiding in alle deelregio's van de Euregio Maas-Rijn;
- Gezamenlijke inhoudelijke vormgeving van projectactiviteiten ter verwezenlijking van deelstrategieën met deelnemers uit alle deelregio's van de Euregio Maas-Rijn;
- Afstemming van de inhoud van de maatregelen met controlerende instanties buiten de Euregio Maas-Rijn alsook waarborg voor de aanvaarding van de inhoud van de maatregelen door de economie;
- Ontwikkeling en versteviging van een structuur die voor coherentie en complementariteit tussen de projecten moet zorgen;
- Begeleiden van projecten en het zoeken naar interesses vanuit het veld om nieuwe projecten te initiëren;
- Aandacht voor opleidingsinitiatieven op vakgebieden van prioritair belang voor de economische ontwikkeling in de Euregio Maas-Rijn, met name de ICT;
- Systematische integratie van de fases van de Euregionale competentiebemiddeling in een concept van "leven-lang-leren".

Competentie van vreemde talen

De Euregio Maas-Rijn is opgedeeld in drie moedertaalgebieden. In dergelijke onderzoeken worden de taalbarrières beschouwd als de belangrijkste hindernis voor de grensoverschrijdende mobiliteit. Daarom is een efficiëntere aanpak van de Euregiotalen op alle niveaus van de algemene en beroepsopleiding voor veel aspecten van de doelstellingen en activiteiten binnen maatregel 4.1 en 4.2 van belang.

In het kader van maatregel 4.2 is er ruimte voor de verdere ontwikkeling en afstemming van het aanbod van vreemde talen op de verschillende niveaus van het onderwijs en in de verschillende deelregio's van de Euregio Maas-Rijn. Concrete acties binnen de maatregel zijn bijvoorbeeld:

- uitwisselingen met als doel het opdoen van praktische ervaring met een taal;
- het aanbieden van taalvaardigheids cursussen, gericht op specifieke situaties. Dit in het kader van het 'leven lang leren' (life-long learning);
- een meer structurele inpassing van het taalonderwijs binnen de verschillende schoolsystemen;
- ontwikkeling van geschikte didactisch-methodische concepten en leer-/studeerbronnen voor de inpassing in het keuzesysteem van de algemene en beroepsopleiding in de deelregio's van de Euregio Maas-Rijn;
- de invoering van geïntegreerde maatregelen voor werkzoekenden met grensoverschrijdende werkbemiddeling, talenbemiddeling, bemiddeling in beroepsspecifieke meerwaardecompetenties en de begeleiding/ondersteuning van belastingtechnische of tarifiëringstechnische kwesties en aangelegenheden omtrent de sociale zekerheid;
- het verder ontwikkelen van instrumenten ter bevordering van meertaligheid.

Competentie van beroepsmatige meerwaarde

Wie in een aangrenzende deelregio werkzaam wil zijn, heeft beroepsspecifieke kennis nodig van de te respecteren basistijden, normen, wettelijke beginselen, veiligheidsvoorschriften enz. van de desbetreffende regio. In ieder beroepsveld bestaat derhalve een behoefte aan bijkomende competenties die samen met de talenkennis en de informatiecompetentie bijdragen tot een verbeterde mobiliteit van de werknemers binnen de Euregionale arbeidsmarkt.

Voor de profilering van de beroepsmatige meerwaarde zijn nodig: een beroepsspecifieke definitie van deze noodzakelijke inhoud, de ontwikkeling van relevante leer- en studeerbronnen. Verder zijn nodig de implementatie in onderwijsrichtingen voor diverse doelgroepen: voor werkzoekenden en werknemers in omscholingen/bij- of nascholingen; voor toekomstige werknemers, die nu nog bezig zijn met hun schoolopleiding of eerste beroepsopleiding; en de integratie van een relevant aanbod in het keuzesysteem van de systemen van de algemene en beroepsopleiding. Concrete acties op dit vlak zijn bijvoorbeeld:

- grensoverschrijdende stages;
- aanbod van elementen van Euregiocompetentie in het kader van grensoverschrijdende omscholings-/bij- of nascholingsleergangen;
- structurele indeling van het fenomeen van beroepsgebonden meerwaardecompetenties in de systemen van de eerste beroepsopleiding, bij- en nascholing;
- ontwikkeling van geschikte didactisch-methodische concepten en leer-/studeerbronnen voor de inpassing in het keuzesysteem van de algemene en beroepsopleiding in de deelregio's van de Euregio Maas-Rijn;
- de invoering van beroepsgebonden elementen van geïntegreerde maatregelen voor werkzoekenden met grensoverschrijdende werkbemiddeling, talenbemiddeling, bemiddeling in beroepsspecifieke meerwaardecompetenties en de begeleiding/ondersteuning van belastingtechnische of tarifiëringstechnische kwesties en aangelegenheden omtrent de sociale zekerheid.

Erkenning van diploma's

Problemen omtrent erkenning in de grensregio's manifesteren zich op twee vlakken:

- met uitzondering van de "gereguleerde beroepen" accepteert **de privé sector** in meerdere mate ook de in een buurland verworven beroepservaring;
- in de **openbare sector** daarentegen is een uitsluitend nationaal gedefinieerde kwalificatie vaak nog de enige vereiste voor de uitoefening van een beroep. Vergelijkbare equivalentieprocedures/verlangens naar bijkomende kwalificaties worden niet zelden vereist.

De aanvaarding van een diploma in de privé sector betekent echter niet altijd een overeenkomstige loonsindeling, en er ontstaan specifieke problemen omtrent de opbouw van een loopbaan, wanneer een diploma van de eerste beroepsopleiding de basisvereiste is voor de volgende fase van de opleiding.

Sinds de inwerkingtreding van de geconsolideerde versie van het verdrag voor de vorming van de Europese Gemeenschap valt de erkenning van schoolse en beroepsdiploma's onder de uitsluitende bevoegdheid van de betreffende erkenninginstanties in de EU-lidstaten. Een Euregionale harmonisatie van beroepsprofielen of erkenning van diploma's is niet mogelijk.

Een strategie van bemiddeling en erkenning van meerwaardecompetenties, die aangetoond wordt door meerwaardekwalificaties met lokale aanvaarding, vindt daarentegen een grote acceptatie onder de aanbieders en gebruikers van de Euregionale arbeidsmarkt. Acties binnen deze maatregel concentreren zich daarom op de volgende vlakken:

- aantoning van de Euregionale meerwaardecompetenties (Euregiocompetentie), die de leerlingen/studenten/cursisten gedurende de invoering van de andere aspecten van de Euregiocompetentiestrategie verkrijgen;
- acties ter vergroting van de aanvaarding van de Euregiocompetentie door de werkgever;
- samenwerking met vertegenwoordigers van de nationale erkenninginstanties (ministeries, kamers, arbeidsinstellingen) in de hierboven genoemde netwerken, om het bewustzijn van specifieke erkenningproblemen van de aangrenzende regio's te verhogen en relevante oplossingen te vinden.

Innovatie en samenwerking tussen scholen en/of bedrijven

Binnen de maatregel is er ruimte voor het ontwikkelen van projecten op het gebied van samenwerking en innovatie tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. De volgende actiegebieden worden in Euregionaal verband ondersteund:

- Het verhogen van de kennis van onderwijsinstellingen en bedrijven over elkaar, als basis voor institutionele samenwerking, uitwisselingen, gezamenlijke cursussen en andere vormen van samenwerking. Het gaat dan bijvoorbeeld om het beschikbaar maken van informatie over schoolsystemen, opleidingsmogelijkheden, certificering etc.;
- Het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden en synergetische relaties tussen scholen enerzijds en bedrijven anderzijds, teneinde de werkgelegenheid in de Euregio Maas-Rijn te doen toenemen;
- Het verbeteren van het opleidingsniveau in overeenstemming met de marktvraag;
- Het stimuleren van innovatiebereidheid en ondernemerschap.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, arbeidsmarktorganisaties, opleidingsinstellingen, intermediaire organisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, arbeidsmarktorganisaties, opleidingsinstellingen, intermediaire organisaties, samenwerkingsverbanden en bedrijven

Totale investering

€8.259.700

Gevraagde EU-bijdrage

€4.129.850

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel draagt vooral in sociaal en economisch opzicht bij aan duurzame ontwikkeling van de Euregio Maas-Rijn. De beoogde initiatieven op het gebied van scholing en opleiding vergroten de inzetbaarheid van de bevolking op de arbeidsmarkt, hetgeen zowel sociaal als economisch een belangrijk positief effect veroorzaakt. Evenals bij maatregel 4.1 zijn aan deze maatregel geen directe milieu-aspecten verbonden. Alleen voor zover de acties leiden tot een grotere arbeidsmobiliteit zal aandacht moeten worden besteed aan het beperken van de negatieve milieu-effecten als gevolg van toenemend verkeer.

Gelijke kansen

Deze maatregel richt zich specifiek op het opleiden van (potentiële) werknemers in de Euregio Maas-Rijn. Het principe van gelijkheid van kansen neemt een centrale plaats in. Met name aan het effect van projecten op het realiseren van gelijke kansen voor mannen en vrouwen wordt aandacht besteed. Speciale aandacht is er daarnaast ook voor bepaalde doelgroepen, zoals allochtonen, ouderen etc., zodat zij niet buiten de boot vallen en in een sociaal-economisch isolement terecht komen. Aspecten als beroepsopleiding en (volwassenen)educatie zijn voor hen van essentieel belang. De maatregel draagt derhalve sterk bij aan het scheppen van gelijke kansen op de arbeidsmarkt in de Euregio Maas-Rijn.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel is sterk gerelateerd aan maatregel *4.1 Versterking van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt*. Binnen maatregel 4.1 worden initiatieven ondernomen die de structuur van de arbeidsmarkt verbeteren, terwijl maatregel 4.2 zich meer richt op de versterking van het menselijke kapitaal. Beide maatregelen moeten zorgen voor een betere werking van de arbeidsmarkt en moeten invulling geven aan de behoefte aan voldoende gekwalificeerd personeel binnen bedrijven. Maatregel 4.2 is dan ook gerelateerd aan de prioriteiten 1 en 2, die zich richten op de versterking van het economisch potentieel in de regio.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal scholieren (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en studenten
Aantal deelnemers aan opleidingscursussen
Aantal deelnemers aan door het programma gefinancierde taalcursussen van de taal van een buurregio
Aantal gezamenlijke plannen/studies
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen

Prioriteit 5 Bevorderen van maatschappelijke integratie

Maatregel 5.1 Sociaal-maatschappelijke integratie

Doel

Door grensoverschrijdende samenwerking komen tot versterking van de sociaal-maatschappelijke cohesie op Euregionaal niveau en toepassing van het principe van gelijkheid van kansen.

Achtergrond

In de vorige Interreg- programma's in de Euregio Maas-Rijn is reeds aandacht besteed aan sociaal-maatschappelijke integratie. Maatschappelijke integratie in de Euregio Maas-Rijn is noodzakelijk om de samenhang binnen de verschillende deelregio's te vergroten en om draagvlak te creëren op basis waarvan grensoverschrijdende samenwerking kan worden geïntensiveerd. Het stimuleren van de sociaal-maatschappelijke integratie in de Euregio Maas-Rijn versterkt de effectiviteit van de andere maatregelen van het Interreg- programma.

Het vergroten van de maatschappelijke participatie op Euregionaal niveau is het meest noodzakelijk bij bepaalde achterstandsgroepen in de Euregio Maas-Rijn. Deze achterstandsgroepen (langdurig werklozen, uitkeringsgerechtigden, daklozen, etnische minderheden, gehandicapten, jeugdige delinquenten, etc.) verkeren dikwijls in een dusdanig sociaal-maatschappelijk isolement dat hun positie op maatschappelijk gebied verslechtert. Het bevorderen van de sociaal-maatschappelijke integratie op Euregionaal niveau zorgt niet alleen voor een betere positie van deze achterstandsgroepen, maar is ook noodzakelijk voor een maatschappelijk evenwicht en duurzaamheid in de Euregio Maas-Rijn op sociaal-economisch gebied. Sociaal-maatschappelijke integratie en cohesie versterkt derhalve ook de economische kracht van de Euregio Maas-Rijn.

Om de maatschappelijke integratie ook in de toekomst een duurzame invulling te geven is het van belang om aangaande het jeugdbeleid op Euregionaal niveau samen te werken. Op het gebied van het jeugdbeleid zijn grensoverschrijdend vorderingen gemaakt, niet in de laatste plaats dankzij opgezette Euregionale vrijetijds- en informatienetwerken voor jeugdwerk. Desondanks dient op dit gebied nog veel werk te worden verricht. Zo zijn er verschillen in de regelgeving tussen de regio's van de Euregio Maas-Rijn op bijvoorbeeld het gebied van jeugdwerk. Maar ook op gebieden als bijvoorbeeld scholing, omgang met jeugdige delinquenten en emancipatie van meisjes verschillen de regio's van aanpak. Ten aanzien van een veelheid aan thema's zou Euregionaal overleg voordelen opleveren. Het opzetten van overlegstructuren ten behoeve van verschillende thema's geeft mogelijkheden om kennis, ervaring en methoden uit te wisselen.

Inhoud van de maatregel

Als aanvulling op lokale maatregelen worden binnen deze maatregel grensoverschrijdende initiatieven op het gebied van de (her)integratie van maatschappelijke achterstandsgroepen ondersteund. Binnen de Euregio dient met name aandacht te worden besteed aan deze personen die maatschappelijke ‘outcasts’ dreigen te worden door realistische projecten te implementeren op het gebied van educatie en maatschappelijke integratie. Implementatie van het principe van gelijkheid van kansen is daarbij waar mogelijk een aandachtspunt. Een intensievere samenwerking op Euregionaal niveau tussen verschillende organisaties op het terrein van integratie van achterstandsgroepen versterkt de effectiviteit van deze projecten nog eens. Projecten gericht op het verbeteren van de samenwerking van deze organisaties worden dan ook binnen deze maatregel ondersteund.

Speciale aandacht is er binnen deze maatregel voor gehandicapten. Voorkomen dient te worden dat personen met een handicap worden gezien als maatschappelijke ‘outcasts’. De doelgroep van deze maatregelen wordt gevormd door personen die ondanks hun ‘handicap’ dagelijks aan talloze activiteiten zouden kunnen deelnemen.

Teneinde een betere maatschappelijke integratie van deze personen te garanderen, worden de volgende maatregelen in Euregionaal verband ondersteund:

- het versterken van de maatregelen ter verbetering van de mobiliteit van gehandicapten;
- het verbeteren van de toegankelijkheid van openbare infrastructuren;
- het sensibiliseren van de bevolking met betrekking tot de moeilijkheden waarmee gehandicapten worden geconfronteerd;
- het opzetten van ervaringsuitwisseling- en samenwerkingsprojecten voor het personeel van instellingen;
- het stimuleren van de toepassing van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (ICT) voor gehandicapten;
- het stimuleren van grensoverschrijdende synergieën op het gebied van de dienstverlening aan en bij de begeleiding van personen met specifieke handicaps.

Grensoverschrijdend kinder- en jeugdbeleid vormt een ander onderdeel van maatregel 5.1. Het gaat daarbij om projecten die kinderen reeds op jonge leeftijd vertrouwd maken met het Europese identiteitsgevoel. Hiermee start de sociaal-maatschappelijke integratie reeds op jonge leeftijd en dit zal de maatschappelijke samenhang in de Euregio Maas-Rijn ook op lange termijn waarborgen.

In dit verband dient met name aandacht te worden besteed aan Euregionale vormen van samenwerking, zowel op het gebied van kindercrèches en kinderdagverblijven, bijlessen, jeugdorganisaties als bij buitenschoolse evenementen.

Daarnaast is er binnen de maatregel ruimte voor het ontwikkelen van projecten op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking aangaande jeugdbeleid. Naast de ondersteuning van een algemene uitwisseling van systemen en methodieken (tussen instellingen op het gebied van jeugdwerk en jeugdhulpverlening maar ook op het gebied van samenwerkingsverbanden tussen scholen en scholierenuitwisselingen) dient in de komende jaren aandacht te worden besteed aan de volgende actiegebieden:

- harmoniseren van de regelgeving inzake jeugdwerk en jeugdhulpverlening;
- grensoverschrijdende geweldspreventie;
- stimuleren van de omgang met nieuwe technologieën en media;
- stimuleren van de jeugdcultuur.

Op Europees niveau georganiseerde activiteiten en evenementen moeten daaraan bijdragen.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, maatschappelijke instellingen, belangenorganisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, maatschappelijke instellingen, belangenorganisaties en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€5.280.904

Maximaal één derde van het budget van de maatregel kan worden ingezet voor projecten op het gebied van kinder- en jeugdbeleid.

Gevraagde EU-bijdrage

€2.640.452

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel richt zich per definitie op duurzame ontwikkeling in sociaal opzicht. Het participatiebeginsel is van groot belang in het kader van duurzaamheid en staat in deze maatregel centraal. Indirect opzicht leidt dit ook tot bevordering van economische duurzaamheid. Aan deze maatregel zijn naar verwachting geen directe milieu-aspecten verbonden.

Gelijke kansen

Deze maatregel richt zich expliciet op het versterken van de cohesie op sociaal-maatschappelijk gebied. De integratie van achterstandsgroepen in de maatschappij staat binnen deze maatregel centraal. De maatregel is derhalve sterk gericht op het bevorderen van gelijke kansen voor iedereen.

Relatie met andere maatregelen

Het bevorderen van de (sociaal-) maatschappelijke integratie is een belangrijke basis voor grensoverschrijdende samenwerking en verdere economische ontwikkeling in de grensgebieden. Daarom is deze maatregel ‘voorwaardenscheppend’ voor alle andere maatregelen binnen het Interreg- programma Maas-Rijn en vertoont het raakvlakken met alle maatregelen. De maatregel is met name gerelateerd aan de andere maatregelen binnen prioriteit 5.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking:
<ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Sociaal-culturele evenementen – Aantal activiteiten
Sociaal-culturele evenementen – Aantal deelnemers
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 5 Bevorderen van maatschappelijk integratie

Maatregel 5.2 Bevorderen culturele identiteit

Doel

Het versterken van de culturele identiteit van de Euregio Maas-Rijn door middel van vergaande grensoverschrijdende samenwerking.

Achtergrond

Kunst en cultuur vormen een belangrijk en integraal onderdeel van het leven van mensen. Dit is zeker ook het geval in de Euregio Maas-Rijn, een gebied dat wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan culturele attracties en programma's en een actief cultureel leven. Door grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van kunst en cultuur te stimuleren kan worden bijgedragen aan het creëren en versterken van een Euregionale identiteit in de Euregio. Daarmee kunnen kunst en cultuur uitstekende instrumenten vormen om te komen tot grotere tolerantie en meer integratie van de verschillende bevolkingsgroepen. Ook sport biedt in dat verband overigens een bijzondere mogelijkheid om via interculturele uitwisseling het streven naar een Euregionale identiteit te ondersteunen.

Veelbelovende initiatieven zijn reeds ontwikkeld om de grensoverschrijdende samenwerking tussen culturele instellingen in de Euregio een impuls te geven. Desondanks heeft de (grensoverschrijdende) samenwerking op dit gebied nog geen structurele vorm gekregen en worden nog tekorten geconstateerd. Hierdoor worden de potenties van de Euregio niet optimaal benut. Door samenwerking tussen culturele organisaties structureel tot stand te brengen, kunnen aanzienlijke synergie-effecten worden gecreëerd. Daarmee worden de culturele potenties beter benut en draagt de Euregio haar eigen culturele identiteit beter uit. Hierbij staat de Euregio niet alleen sterker op cultuur-maatschappelijk vlak, ook op economisch vlak zal de Euregio een sterkere basis krijgen. Cultuur en toerisme zijn immers nauw verweven onderwerpen.

Inhoud van de maatregel

De maatregel concentreert zich op twee actiegebieden die moeten bijdragen aan het versterken van de culturele identiteit, te weten media en cultuur/sport.

Voor een efficiënte benutting en betere marketing van het Euregionale culturele aanbod zijn het gezamenlijk handelen en het creëren van een zo groot mogelijke transparantie van de op cultuur betrekking hebbende informatie absoluut noodzakelijk. Goede (achtergrond)informatie over en uit de desbetreffende partnerregio's vormt bovendien een belangrijke voorwaarde voor de identificatie van de bevolking met de Euregio Maas-Rijn als geheel en is daarmee van groot belang voor de ontwikkeling van een gemeenschappelijke (culturele) identiteit. Het verbeteren van de grensoverschrijdende informatievoorziening zorgt derhalve voor een versterking van de culturele identiteit van het gebied.

Om de grensoverschrijdende berichtgeving en informatievoorziening wat betreft kunst en cultuur te verbeteren, worden met name projecten op het gebied van media van belang geacht. De activiteiten kunnen daarbij betrekking hebben op alle mediatypen en dienen, waarbij, afgezien van de traditionele media pers, radio en TV, tevens rekening gehouden wordt met moderne vormen van communicatie, zoals bijv. het Internet. Op de eerste plaats beoogt de maatregel de grensoverschrijdende samenwerking tussen media uit de verschillende delen van de Euregio te stimuleren en berichtgeving over andere regio's te bevorderen. Hiertoe kunnen onder meer op basis van reeds ontwikkelde modellen geschikte samenwerkingsvormen worden opgezet resp. verder worden ontwikkeld. Daarnaast is het in toenemende mate noodzakelijk om een sociaal verantwoorde houding ten opzichte van de nieuwe media in te nemen en gelijke voorwaarden te creëren voor de toegang tot deze nieuwe media. Dit betekent onder meer dat aandacht moet worden besteed aan de implementatie van informatie- en communicatietechnologie op sociaal-maatschappelijk vlak. Hierbij worden met name de volgende thema's ondersteund: jeugd, vorming en ontwikkeling, opleiding/kwalificatie en arbeidsmarkt.

Verder worden in het kader van de maatregel andere projecten beoogd die de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van cultuur (maar ook sport) intensiveren en een structurele basis geven. Dit moet bijdragen aan de optimale benutting van het aanwezige culturele potentieel alsmede aan de totstandkoming van een Euregionaal identiteitsgevoel. Er wordt ondermeer gedacht aan de volgende projecttypen:

- het coördineren van de dienstverlening en informatievoorziening op het gebied van kunst en cultuur en het creëren van een gemeenschappelijk aanbod;
- het ontwikkelen van stabiele netwerken binnen de Euregio op het gebied van cultuur;
- het realiseren van infrastructurele voorzieningen gericht op het versterken van de culturele identiteit van de Euregio Maas-Rijn, bijvoorbeeld door het creëren van culturele centra in de Euregio. Daarmee wordt de grensoverschrijdende stimulering van cultuur en identificatie van de bevolking ook fysiek zichtbaar;
- samenwerking en coördinatie tussen verschillende organisaties op het gebied van sport. Dit thema krijgt extra aandacht omdat het als middel voor sociaal-maatschappelijke communicatie integratie zeer geschikt is gebleken.

Culturele evenementen kunnen binnen maatregel 5.2 worden ondersteund, voor zover zij voldoen aan de voorwaarden die de Europese Commissie in haar Interreg-richtsnoeren stelt (bijlage 2, punt 4). Het moet gaan om evenementen die een bijdrage leveren aan blijvende samenwerking en werkgelegenheid. Eenmalige evenementen worden als regel niet gefinancierd. Aan regelmatig terugkerende evenementen kan wel steun worden verleend, maar enkel tijdens de aanloopfase en meer voor organisatorische zaken dan voor artistieke uitgaven (productiekosten, aankoop van werken, gages van artiesten).

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en semi-overheden, maatschappelijke instellingen, culturele instellingen, media-organisaties en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en semi-overheden, maatschappelijke instellingen, culturele instellingen, media-organisaties en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€4.216.284

Gevraagde EU-bijdrage

€2.108.142

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel richt zich met name op sociaal-maatschappelijke ontwikkeling en levert daarmee een bijdrage aan de duurzame ontwikkeling van de Euregio Maas-Rijn. Duurzame economische effecten worden slechts indirect voorzien. Aan deze maatregel zijn naar verwachting geen directe milieu-aspecten verbonden.

Gelijke kansen

Deze maatregel richt zich op het uitdragen van een gemeenschappelijke culturele identiteit op Euregionaal niveau. Hierbij wordt getracht zo veel mogelijk verschillende maatschappelijke groepen te betrekken, waarbij niet voorbij gegaan wordt aan vrouwen en specifieke doelgroepen als allochtonen, gehandicapten, etc.

De initiatieven die ontwikkeld worden op het gebied van media kunnen daarbij een goed middel zijn om aandacht te besteden aan de situatie van specifieke doelgroepen, waardoor de integratie op sociaal-maatschappelijk gebied voor deze doelgroepen soepeler verloopt.

Relatie met andere maatregelen

Maatregel 5.2 versterkt de effectiviteit van maatregel 5.1 *Sociaal-maatschappelijke integratie*. Het versterken van de culturele identiteit versterkt de integratie op sociaal-maatschappelijk gebied in de Euregio Maas-Rijn. Binnen maatregel 5.2 worden onder meer initiatieven ondersteund op het gebied van sport. Grensoverschrijdende samenwerking op dit gebied zorgt voor een sterkere sociaal-maatschappelijk integratie.

Verder vertoont maatregel 5.2 raakvlakken met de overige maatregelen uit het programma. Het versterken van de gemeenschappelijke culturele identiteit versterkt de cohesie in het gebied en is een goede basis voor een verdere benutting van bijvoorbeeld het economisch potentieel in de Euregio Maas-Rijn.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking:
<ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Sociaal-culturele evenementen – Aantal activiteiten
Sociaal-culturele evenementen – Aantal deelnemers
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 5 Bevorderen van maatschappelijke integratie

Maatregel 5.3 Samenwerking tussen zorginstellingen en –organisaties

Doel

Het creëren van een adequaat zorgsysteem in de Euregio Maas-Rijn door instellingen op het gebied van zorg nader tot elkaar te brengen en verschillen in structuren en verantwoordelijkheden zoveel mogelijk weg te nemen.

Achtergrond

Een goed functionerend zorgsysteem is onontbeerlijk voor goed functioneren van een regio op sociaal-economisch gebied. De kwaliteit van de geleverde diensten zal van een dusdanig niveau moeten zijn dat burgers snel en adequaat geholpen kunnen worden.

De Euregio Maas-Rijn telt een groot aantal zorginstellingen, zoals ziekenhuizen, bejaarden- en verzorgingstehuizen, verpleegtehuizen en instellingen voor gehandicapten. Toch wordt het potentieel in de Euregio niet voldoende benut. De zwakte van de Euregio op zorggebied zit meer in het feit dat grensoverschrijdende samenwerking nog niet echt van de grond gekomen is, waardoor zorgsystemen niet goed op elkaar aansluiten. Het verschil in methoden in de verschillende deelregio's zorgt voor een belemmering in het snel en adequaat aanbieden van diensten op het gebied van zorg. De kwaliteit van de diensten loopt hiermee achteruit.

Vanwege de perifere ligging van de verschillende deelregio's in de Euregio Maas-Rijn, biedt grensoverschrijdende afstemming van de zorgsystemen de mogelijkheid om de kwaliteit van de diensten in de deelregio's te verhogen. Er wordt vaak als het om zorg gaat nog te weinig 'over de grens gekeken', terwijl dit juist mogelijkheden biedt voor de ontwikkeling van een goed functionerend zorgsysteem. Een goede afstemming van de verschillende zorgsystemen in de Euregio Maas-Rijn en daarmee de ontwikkeling van een goed functionerend zorgsysteem zorgt voor een verhoging van de leefbaarheid van het gebied, waardoor de Euregio ook op sociaal-economisch vlak een sterkere positie inneemt.

Uitgangspunt binnen de Euregio Maas-Rijn is dat de vraag van de patiënt moet prevaleren boven de aanbodkant. In dit verband moet voor de patiënt een transparante, rechtvaardige en ruimere grensoverschrijdende toegang tot de zorginstellingen binnen de deelregio's bewerkstelligd worden. Een verbetering van de informatievoorziening over grensoverschrijdende zorg is hiervoor van belang. Verder geldt dat de verschillen in bestuursstructuren en in verantwoordelijkheden in de zorgsector – als belangrijk knelpunt voor grensoverschrijdende samenwerking – moeten worden verminderd.

Inhoud van de maatregel

Getracht wordt binnen deze maatregel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van zorg te verbeteren en zo een goed functionerend zorgsysteem te krijgen. Onder meer dienen middelen te worden ingezet op initiatieven die problemen als gevolg van verschillen in wet- en regelgeving bestrijden. Aangezien dit onderwerpen zijn die hoofdzakelijk onder de bevoegdheid van de Lidstaten vallen, zal het vooral gaan om pilootprojecten.

Drie actielijnen worden daarbij ondersteund, namelijk “zorgvoorzieningen”, “samenwerking tussen zorginstellingen en –organisaties” en “patiëntenorganisaties”.

Zorgvoorzieningen

De eerste actielijn richt zich op het verkleinen van de verschillen die bestaan tussen de verschillende zorgvoorzieningen in de Euregio Maas-Rijn. Gedacht kan worden aan de volgende acties:

- Ouderenzorg: Projecten worden beoogd die de verschillen op het gebied van de aanpak van ouderenzorg verkleinen. Een verschil bestaat bijvoorbeeld binnen de Euregio tussen intramurale voorzieningen (verzorgingstehuizen) en extramurale voorzieningen (thuiszorg).
- Zorg voor lichamelijke of mentaal gehandicapten: Projecten worden gestimuleerd die de grensoverschrijdende mobiliteit van dit type zorg vergroten. Concreet kunnen acties onder meer betrekking hebben op:
 - het ontwikkelen van praktische oplossingen voor mensen met een handicap;
 - het sensibiliseren van de bevolking voor het probleem van mensen met een handicap;
 - kwaliteitsverbetering van de zorg;
 - het opzetten van verenigingen en organisaties;
 - intensivering van de samenwerking tussen zorgkoepels en tussen opleidingsinstituten in de Euregio.
- Psychosociale zorg: Projecten worden ondersteund die een betere informatievoorziening over het aanbod van deze vorm van zorg garanderen, die ervaringsuitwisseling tussen psychiatisch personeel bevorderen (op het gebied van preventie, diagnostiek, behandeling en verzorging) en die belemmeringen in de wetgeving ten behoeve van psychiatisch crisismanagement moeten zien op te heffen.
- Verslavingszorg: Projecten richten zich op het verkleinen van de verschillen die bestaan in de aanpak van de verslavingsproblematiek. Dit zal in de eerste plaats moeten gebeuren door het uitwisselen van kennis en ervaring over elkaars verslavingszorgbeleid via training, opleiding, stages, documentatie en onderzoek. Daarnaast kunnen via grensoverschrijdende of Euregionale initiatieven mogelijkheden worden gecreëerd om integratie van verslaafden in de maatschappij te bewerkstelligen, bijvoorbeeld door het aanbieden van banen.
- Ambulante en sociale dienstverlening: Ongeacht de doelgroep die het betreft, worden projecten beoogd die samenwerking op het gebied van ambulante en sociale dienstverlening stimuleren en daarbij ook de samenwerking tussen de verschillende betrokken actoren intensiveren.

Samenwerking tussen zorginstellingen en –organisaties

De grensoverschrijdende activiteiten in de gezondheidszorg dienen op de behoefte van de grensbevolking te worden afgestemd en moeten eenvoudig zijn uit te voeren. Het grensoverschrijdend gebruik van bestaande medische dienstverlening dient de doeltreffendheid en doelmatigheid van de zorgsector te verhogen. Medische behandelingen moeten op grond van internationaal recht worden afgewikkeld, waarbij steeds de gunstigste nationale voorwaarden in aanmerking moeten worden genomen. In dit verband wordt ook het grensoverschrijdend gebruik van kostbare medische apparatuur en voorzieningen zoveel mogelijk gestimuleerd.

Projecten die binnen deze maatregel ontwikkeld kunnen worden hebben onder meer betrekking op de volgende onderwerpen:

- Evaluatie en monitoring van de toestand van de volksgezondheid en van het aanbod en kwaliteit van de voorzieningen binnen de gezondheidszorg in de Euregio Maas-Rijn (gezondheidsrapportering);
- Stimulering van Euregionale platformen en van de “zorg op maat” binnen diverse gezondheidssectoren in de Euregio Maas-Rijn;
- Het bevorderen van de mobiliteit van aanbieders en vragers van zorg binnen de Euregio Maas-Rijn;
- Bevordering Euregionale werkgelegenheid en kwaliteitszorg binnen de gezondheidssector.
- Het realiseren van een informatiecentra voor alle betrokkenen in de Euregio Maas-Rijn: patiënten, hulpverleners, zorgverzekeraars, zorginstellingen, etc.
- Het bevorderen van de grensoverschrijdende samenwerking van ziekenhuizen: In de Euregio Maas-Rijn zijn een aantal topziekenhuizen gevestigd, die over topklinische functies met het daarbij behorende personeel en apparatuur beschikken. Middels grensoverschrijdende samenwerking is het mogelijk een taakverdeling tussen hen aan te brengen en te komen tot een speerpuntverdeling over de ziekenhuizen. Er zijn mogelijkheden binnen deze maatregel om een aantal gezamenlijke deelprojecten uit te voeren zowel met betrekking tot bepaalde specialisaties als voor het analyseren van administratieve en verzekeringstechnische aspecten.
- Reddings- en hulpdiensten: Projecten richten zich op het verbeteren van de coördinatie tussen hulpdiensten in de Euregio Maas-Rijn op het gebied van de diagnostiek, de behandeling, het vervoer en de verzorging van gewonden. Parallel daaraan dienen de bestaande regelingen en overeenkomsten te worden uitgebreid, teneinde een verbeterde doelmatigheid en afstemming te bereiken op die momenten waarop de hulpdiensten grensoverschrijdend worden ingezet.

Patiëntenorganisaties

Bij de overgang van aanbodsturing naar vraagsturing in de zorg vormen de patiënten als zorgvragers een belangrijke, onmisbare gesprekspartner voor de andere actoren in de zorg (verzekeraars, zorginstellingen, hulpverleners en overheden). Vanuit Euregionaal perspectief wordt om die reden belang gehecht aan het feit dat de patiënten zich ook in Euregionaal verband organiseren en als zodanig een stem krijgen in de beleidsontwikkeling van grensoverschrijdende zorg. Projecten gericht op het verbeteren van de samenwerking en coördinatie tussen patiënten op Euregionale schaal (zoals bijvoorbeeld het ontwikkelen van Euregionale patiëntenplatforms) worden dan ook binnen deze maatregel ondersteund. Er wordt ondermeer gedacht aan uitwisselingsbezoeken of het ontwikkelen van patiëntenplatforms op Euregionaal niveau.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instellingen

Met name overheden en (semi-)overheden, zorginstellingen en –organisaties, patiëntenorganisaties en andere belangenorganisaties, reddings- en hulporganisaties, verzekeringsinstellingen en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en (semi-)overheden, zorginstellingen en –organisaties, patiëntenorganisaties en andere belangenorganisaties, reddings- en hulporganisaties, verzekeringsinstellingen en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€5.059.552

Gevraagde EU-bijdrage

€2.529.776

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

Een goed zorgsysteem vormt een belangrijke voorwaarde voor een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat. Vanuit die gedachte wordt van maatregel 5.3 vooral een bijdrage aan sociale en (meer indirect) economische duurzaamheid verwacht. Aan deze maatregel zijn naar verwachting geen directe milieu-aspecten verbonden.

Gelijke kansen

Binnen deze maatregel worden initiatieven ontwikkeld die als doel hebben om het zorgsysteem in de Euregio Maas-Rijn te verbeteren. Hierbij is speciale aandacht voor kwetsbare groepen op dit gebied, zoals ouderen, gehandicapten en verslaafden. Ook aan specifieke behoeften en eisen van vrouwen wordt aandacht besteed. Daarnaast wordt ernaar gestreefd een kwalitatief hoogwaardig zorgsysteem op Euregionale schaal te ontwikkelen dat voor iedereen toegankelijk is. Voor zover deze maatregel een werkgelegenheidseffect heeft, vormt in het kader van gelijkheid van kansen niet alleen de positie van vrouwen een aandachtspunt, maar vooral ook de positie van mannen in de zorgsector. In de zorgsector zal immers de drempel voor tewerkstelling van mannen verlaagd moeten worden met het oog op gelijkheid van kansen.

Relatie met andere maatregelen

Deze maatregel is sterk gerelateerd aan de overige maatregelen binnen prioriteit 5. Binnen prioriteit 5 wordt onder meer de samenwerking tussen diverse maatschappelijke organisaties gestimuleerd. Maatregel 5.3 richt zich daarbij op de samenwerking tussen organisaties op het gebied van zorg.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking:
<ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 5 **Bevorderen van maatschappelijke integratie**

Maatregel 5.4 **Samenwerking openbaar bestuur**

Doel

Het verbeteren van de samenwerking tussen openbare bestuurslichamen en andere instellingen uit de verschillende deelregio's.

Achtergrond

Aangezien het wettelijk kader voor een structurele grensoverschrijdende samenwerking ontbreekt, worden instellingen en particulieren bij grensoverschrijdende vormen van samenwerking vaak geconfronteerd met problemen van wettelijke of ambtelijke aard. Met name de structuren op het gebied van het openbaar bestuur zijn in de afzonderlijke landen zeer verschillend, hetgeen zijn directe weerslag vindt in de deelregio's. Naast de verschillende structuren is ook de wederzijdse kennis met betrekking tot de desbetreffende bevoegdheden en randvoorwaarden in slechts zeer beperkte mate aanwezig.

Teneinde te bereiken dat de Euregio Maas-Rijn door de inwoners als gemeenschappelijk leef- en werkgebied wordt ervaren, is een optimalisatie en coördinatie van de procedures tussen de openbare bestuurslichamen absoluut noodzakelijk. Samenwerking tussen openbare bestuurslichamen op Euregionaal niveau impliceert een sterke integratie van de deelregio's, waardoor de gehele Euregio (op sociaal en economisch gebied) sterker wordt. Behalve samenwerking in de Euregio is het wenselijk om bestaande en nieuwe interregionale en transnationale samenwerking te bevorderen.

Inhoud van de maatregel

De maatregel richt zich op het verbeteren van de samenwerking tussen de verschillende deelregio's op het gebied van openbaar bestuur. Hierbij worden drie actiegebieden onderscheiden, namelijk "Regionale en lokale netwerken", "Afbouwen van administratieve belemmeringen" en "Openbare orde en veiligheid".

Regionale en lokale netwerken

De Euregio Maas-Rijn wordt gekenmerkt door een hoge dichtheid van stedelijke leefgebieden enerzijds en landelijke gebieden anderzijds. Met het oog op een actieve participatie door alle lokale en regionale niveaus kunnen binnen deze maatregel regionale en lokale netwerken opgezet worden. De ontwikkeling van lokale en regionale netwerken in de Euregio versterkt het overige grensoverschrijdende beleid in de Euregio Maas-Rijn.

Speciale aandacht is er voor het ontwikkelen van stedelijke netwerken. Het versterken van de stedelijke netwerken is om verschillende redenen van belang. Door steden onderling te verbinden, ontstaan grotere stedelijke kernen, hetgeen vanuit ecologisch oogpunt wenselijk is.

De steden in de Euregio hebben een aantal kenmerken en problemen met elkaar gemeen. Grotere steden profiteren het meest van economische groei en ontwikkeling, terwijl ze tegelijkertijd kampen met dezelfde maatschappelijke problemen, te weten: langdurige werkloosheid, sociale uitsluiting, vervuiling, verkeerscongestie en de problematiek stad/omgeving. Het uitwisselen van kennis en ervaring over de aanpak van stedelijke problemen in Euregionaal verband kan leiden tot vernieuwende maatregelen in de verschillende steden. In dit kader worden stedelijke modelprojecten ondersteund, waarbij vernieuwende methoden worden ontwikkeld en getoetst. Projecten kunnen breed van aard zijn, maar het ontwikkelen van (grensoverschrijdende) netwerken zal een essentieel onderdeel moeten uitmaken van deze projecten.

Afbouwen van administratieve belemmeringen

Met name voor grensarbeiders, maar ook voor bedrijven met grensoverschrijdende activiteiten vormt de veelheid van administratieve belemmeringen een ondermijning van de binnen Europa gegarandeerde vrijheden. Hoewel op regionaal niveau zeker niet al deze belemmeringen kunnen worden afgebouwd, bieden met name de grensregio's de mogelijkheid om innovatieve mogelijkheden uit te proberen en op deze wijze de basis te leggen voor een grensoverschrijdende integratie. Deze maatregel ondersteunt dan ook (innovatieve) projecten gericht op het wegwerken van deze administratieve belemmeringen. De moderne communicatietechnologieën kunnen daarbij als een waardevol hulpmiddel worden ingezet.

Openbare orde en veiligheid

Ondanks de bekende juridische belemmeringen wordt door reddings- en politiediensten binnen de Euregio Maas-Rijn reeds op ad-hoc basis samengewerkt. Aan deze samenwerking dient echter een gestructureerde en betrouwbare basis ten grondslag te liggen teneinde de objectieve en subjectieve veiligheidsgevoelens van de burgers te vergroten en een gecoördineerde inzet van de reddings- en hulpdiensten mogelijk te maken. Hiertoe behoort tevens de rampbestrijding. Projecttypen die binnen deze maatregel ondersteund worden zijn onder andere:

- Projecten gericht op de verbetering van transparantie van taakverdelingen tussen de verschillende reddings- en hulpdiensten in de deelregio's, bijvoorbeeld door het organiseren van regelmatige, gezamenlijke oefeningen van veiligheidsdiensten op Euregionaal niveau en het ontwikkelen van een geschikt communicatie- en informatiesysteem;
- Projecten gericht op het systematiseren van politiediensten, waarbij met name met de volgende thema's rekening dient te worden gehouden: criminaliteitsbestrijding, optimaliseren van de informatie-afstemming en preventie. Het implementeren van moderne ICT-technologieën krijgt speciale aandacht.
- Projecten gericht op het thema 'Vrouw en veiligheid'. Vrouwen hebben specifieke problemen wanneer het veiligheid betreft en voelen zich eerder onveilig, met name 's avonds en op afgelegen plaatsen. Binnen de Euregio zou gestreefd moeten worden naar gezamenlijke oplossingen voor deze problemen. Het opzetten van een platform waarin veiligheidsdiensten en vrouwenorganisaties zitting nemen zou tot de mogelijkheden kunnen behoren.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Met name overheden en (semi-)overheden, reddings-, hulp- en politiediensten, belangengroepen en samenwerkingsverbanden

Beoogde eindbegunstigden

Met name overheden en (semi-)overheden, reddings-, hulp- en politiediensten, belangengroepen en samenwerkingsverbanden

Totale investering

€4.216.284

Maximaal één derde van het budget kan worden ingezet voor projecten op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Gevraagde EU-bijdrage

€2.108.142

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

De maatregel richt zich op een verbetering van de samenwerking en afstemming tussen instellingen op het gebied van het openbaar bestuur. Dit kan zich ook uiten in een betere samenwerking en afstemming op het gebied van milieugerelateerde, economische en sociale thema's. De verbetering van de openbare orde en veiligheid in het kader van deze maatregel zal leiden tot een verbetering van het vestigingsklimaat. Dit brengt een positief effect voor de duurzame ontwikkeling van de Euregio Maas-Rijn in sociaal en economisch opzicht met zich mee.

Gelijke kansen

De maatregel richt zich onder meer op het verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid in de Euregio Maas-Rijn. Speciale aandacht is er voor het thema vrouw en veiligheid. Deze groep kampt vaak met grotere gevoelens van onveiligheid en deze maatregel richt zich dan ook onder meer op het verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid van vrouwen.

Relatie met andere maatregelen

De samenwerking van openbare bestuurslichamen is de basis voor verdere sociaal-economische cohesie in de Euregio Maas-Rijn. Dit laatste zorgt ook voor een betere benutting van het economisch potentieel in de Euregio. De maatregel 5.4 vertoont derhalve raakvlakken met alle andere maatregelen uit het Interreg- programma.

Indicatoren

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn de volgende indicatoren voor deze maatregel geselecteerd:

Mate van samenwerking:
<ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 6 Technische Bijstand

Maatregel 6.1 Technische Bijstand Beheer

Doel

Het uitvoeren en monitoren van het Interreg III- programma voor de Euregio Maas-Rijn binnen de door de EU gestelde wet- en regelgeving.

Achtergrond

De uitvoering van het Interreg III- programma vraagt een bijzondere inzet op het gebied van beheer en begeleiding. Bestuurlijk is een en ander geregeld via de diverse besluitvormende organen in de organisatiestructuur. De activiteiten van deze instellingen zullen echter ondersteund moeten worden door een deskundig apparaat, bestaande uit het Euregio Maas-Rijn bureau en de regionale projectmanagers, verantwoordelijk voor alle uitvoerende programmamanagementactiviteiten. Binnen het programma wordt hierin voorzien door prioriteit 6 ‘Technische Bijstand’. Deze prioriteit bestaat uit maatregel 6.1 ‘Technische Bijstand Beheer’ en maatregel 6.2 ‘Technische Bijstand Overig’.

Inhoud van de maatregel

Maatregel 6.1 ‘Technische Bijstand Beheer’ richt zich op de beheersmatige activiteiten die in het kader van het programmamanagement moeten worden uitgevoerd. Hieronder valt op de eerste plaats de begeleiding van het gehele traject dewelke projecten binnen het programma dienen te doorlopen. Het gaat in dat kader om alle activiteiten vanaf de indiening van projecten tot en met finale afronding van projecten. Daarbij is, naast het Euregio Maas-Rijn bureau, een belangrijke rol weggelegd voor de regionale projectmanagers. Verder worden onder meer de financiële administratie en het financieel beheer van het programma binnen deze maatregel uitgevoerd evenals de secretariaatsvoering van organen als het Comité van Toezicht en de Stuurgroep.

In hoofdlijnen vinden binnen maatregel 6.1 de volgende activiteiten plaats:

- ondersteuning van de bestuurlijke structuur en overige secretariaatswerkzaamheden;
- management van het programma, met inbegrip van projectbegeleiding en -beheer en toezicht op projecten;
- regionaal projectmanagement
- projectontwikkeling en –werving;
- verslaglegging naar de Europese Commissie in de vorm van jaarverslagen, aanvragen voor vergoeding van verrichte uitgaven e.d.;
- opstellen van voortgangsrapportages.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Stichting Euregio Maas-Rijn, regionale partneroverheden

Beoogde eindbegunstigden

Stichting Euregio Maas-Rijn, regionale partneroverheden

Totale investering

€5.270.584

Gevraagde EU-bijdrage

€2.635.292

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

Niet van toepassing

Gelijke kansen

Niet van toepassing

Relatie met andere maatregelen

Maatregel 6.1 heeft een nauwe relatie met maatregel 6.2 ‘*Technische Bijstand Overig*’ waartoe programmamanagementactiviteiten behoren zoals evaluatie en onderzoek alsmede de informatievoorziening en promotie rond het programma. Verder kan de ontwikkeling en installatie van geautomatiseerde systemen voor management, monitoring en evaluatie bij maatregel 6.2 worden ondergebracht. Deze systemen hebben een belangrijke ondersteunende functie voor de administratieve en beheerstaken in het kader van maatregel 6.1.

Indicatoren

Mate van samenwerking:

- Gezamenlijke projecten
- Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens
- Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd

Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen

Aantal geanalyseerde aanvragen

Aantal beheerde projecten
Aantal gezamenlijke plannen/studies

Prioriteit 6 Technische Bijstand

Maatregel 6.2 Technische Bijstand Overig

Doel

Het uitvoeren en monitoren van het Interreg III- programma voor de Euregio Maas-Rijn binnen de door de EU gestelde wet- en regelgeving.

Achtergrond

De uitvoering van het Interreg III- programma vraagt een bijzondere inzet op het gebied van beheer en begeleiding. Bestuurlijk is een en ander geregeld via de diverse besluitvormende organen in de organisatiestructuur. De activiteiten van deze instellingen zullen echter ondersteund moeten worden door een deskundig apparaat, bestaande uit het Euregio Maas-Rijn bureau en de regionale projectmanagers, verantwoordelijk voor alle uitvoerende programmamanagementactiviteiten. Binnen het programma wordt hierin voorzien door prioriteit 6 ‘Technische Bijstand’. Deze prioriteit bestaat uit maatregel 6.1 ‘Technische Bijstand Beheer’ en maatregel 6.2 ‘Technische Bijstand Overig’.

Inhoud van de maatregel

Tot maatregel 6.2 ‘Technische Bijstand Overig’ behoren diverse programmamanagementactiviteiten die in het kader van de promotie- en publiciteitsstrategie moeten plaatsvinden. Dit betreft onder meer de informatievoorziening rond het programma, bijvoorbeeld ten behoeve van de pers, potentiële belanghebbenden en eindbegunstigden (de laatste met betrekking tot verplichtingen op het gebied van publiciteit en informatieverschaffing). Naast het Euregio Maas-Rijn bureau is daarbij ook een rol voor de regionale projectmanagers voorzien. Ook activiteiten op het gebied van evaluatie en onderzoek kunnen bij deze maatregel worden ondergebracht. Daarnaast biedt de maatregel de mogelijkheid om kosten in verband met de aanschaf en installatie van geautomatiseerde systemen voor management, monitoring en evaluatie te financieren.

In hoofdlijnen gaat het binnen maatregel 6.2 om de volgende activiteiten:

- onderzoek en (extern) advies ten behoeve van de uitvoering van het programma;
- uitvoering van de benodigde evaluaties;
- promotie en publiciteit rond het programma;
- aanschaf en installatie van geautomatiseerde systemen ten behoeve van de management-, monitoring- en evaluatietaken.

Toepassingsgebied

Programmagebied Euregio Maas-Rijn

Looptijd

2000-2006

Verantwoordelijke instanties

Stichting Euregio Maas-Rijn, regionale partneroverheden

Beoogde eindbegunstigden

Stichting Euregio Maas-Rijn, regionale partneroverheden

Totale investering

€2.108.232

Gevraagde EU-bijdrage

€1.054.116

Interventiepercentage

50 %

Duurzame ontwikkeling

Niet van toepassing

Gelijke kansen

Niet van toepassing

Relatie met andere maatregelen

De activiteiten in het kader van maatregel 6.2 staan in nauw verband met maatregel 6.1 'Technische Bijstand Beheer', waartoe de administratieve en beheersmatige programmamanagementactiviteiten behoren.

Indicatoren

Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen
Aantal promotiecampagnes
Aantal informatievergaderingen
Aantal gepubliceerde brochures/infobulletins
Aantal deelnemers aan de manifestaties

Deel 2 Financiële tabel

A. Financiële tabel op maatregelniveau

In deel 2 van het programmacomplement wordt de financiële verdeling van middelen over prioriteiten en maatregelen binnen het PCI Interreg Maas-Rijn weergegeven. Deze middelenverdeling wordt gepresenteerd in de vorm van een financiële tabel. De tabel is gebaseerd op de financiële tabel in het PCI, waar de uitwerking van de financiële verdeling beperkt bleef tot het prioriteitsniveau.

"INTERREG MAAS-RIJN 2000-2006"

EURO											
Prioriteit/maatregel	Totaal generaal	Publiek									Privaat
		Totaal publiek	Communaautaire bijdrage		Nationaal publiek						
			Totaal	EFRO	Totaal	Rijk	Prov.	Lokaal	Overige		
	1=2+13	2=3+8	3	4	8=9+12	9	10	11	12	13	
1. Verbeteren fysieke infrastructuur	15.642.438	14.588.361	7.821.219	7.821.219	6.767.142	2.849.164	118.050	3.016.755	783.173	1.054.077	
1.1 Verbeteren werkomgeving	1.876.262	1.876.262	938.131	938.131	938.131	369.984	16.859	437.443	113.845	0	
1.2 Bevordering van de grensoverschrijdende mobiliteit	13.766.176	12.712.099	6.883.088	6.883.088	5.829.011	2.479.180	101.191	2.579.312	669.328	1.054.077	
2. Bevorderen economische en technologische samenwerking	22.942.922	19.780.714	11.471.461	11.471.461	8.309.253	4.703.292	1.334.458	1.406.116	865.387	3.162.208	
2.1 Bevorderen nieuwe en vernieuwende bedrijvigheid	8.946.966	6.923.152	4.473.483	4.473.483	2.449.669	1.881.536	210.813	221.351	135.969	2.023.814	
2.2 Toerisme	13.995.956	12.857.562	6.997.978	6.997.978	5.859.584	2.821.756	1.123.645	1.184.765	729.418	1.138.394	
3. Bescherming van het leefmilieu	21.901.498	19.793.352	10.950.749	10.950.749	8.842.603	5.754.163	1.790.868	587.121	710.451	2.108.146	
3.1 Milieu-, natuur- en landschapsbescherming	12.045.932	11.139.434	6.022.966	6.022.966	5.116.468	2.186.140	1.699.166	556.548	674.614	906.498	
3.2 Plattelandsontwikkeling	9.855.566	8.653.918	4.927.783	4.927.783	3.726.135	3.568.023	91.702	30.573	35.837	1.201.648	
4. Ontwikkeling menselijk potentieel	18.773.010	18.456.782	9.386.505	9.386.505	9.070.277	4.807.598	1.705.485	84.333	2.472.861	316.228	
4.1 Versterking van de grensoverschrijdende arbeidsmarkt	10.513.310	10.513.310	5.256.655	5.256.655	5.256.655	2.019.584	1.295.455	64.305	1.877.311	0	
4.2 Scholing en beroepsopleiding	8.259.700	7.943.472	4.129.850	4.129.850	3.813.622	2.788.014	410.030	20.028	595.550	316.228	
5. Bevorderen maatschappelijke integratie	18.773.024	17.508.132	9.386.512	9.386.512	8.121.620	4.142.485	716.785	954.985	2.307.365	1.264.892	
5.1 Sociaal-maatschappelijke integratie	5.280.904	5.070.092	2.640.452	2.640.452	2.429.640	1.085.688	242.445	322.548	778.959	210.812	
5.2 Bevorderen culturele identiteit	4.216.284	3.689.244	2.108.142	2.108.142	1.581.102	737.853	151.787	202.378	489.084	527.040	
5.3 Samenwerking tussen zorginstellingen en -organisaties	5.059.552	4.532.512	2.529.776	2.529.776	2.002.736	1.159.482	151.787	202.378	489.089	527.040	
5.4 Samenwerking openbaar bestuur	4.216.284	4.216.284	2.108.142	2.108.142	2.108.142	1.159.462	170.766	227.681	550.233	0	
6. TECHNISCHE BIJSTAND	7.378.816	7.378.816	3.689.408	3.689.408	3.689.408	1.670.534	645.606	0	1.373.268	0	
6.1 Technische Bijstand Beheer	5.270.584	5.270.584	2.635.292	2.635.292	2.635.292	1.182.860	464.606	0	987.826	0	
6.2 Technische Bijstand Overig	2.108.232	2.108.232	1.054.116	1.054.116	1.054.116	487.674	181.000	0	385.442	0	
TOTAAL	105.411.708	97.506.157	52.705.854	52.705.854	44.800.303	23.927.236	6.311.252	6.049.310	8.512.505	7.905.551	
Totaal EFRO related	105.411.708	97.506.157	52.705.854	52.705.854	44.800.303	23.927.236	6.311.252	6.049.310	8.512.505	7.905.551	
Totaal ESF related	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal EOGFL related	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal FIOV related	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
TOTAAL	105.411.708	97.506.157	52.705.854	52.705.854	44.800.303	23.927.236	6.311.252	6.049.310	8.512.505	7.905.551	

B. Aansluiting maatregelen bij EU-actiecategorieën

Conform de eisen van de Europese Commissie is in de volgende tabel per maatregel van het Interreg IIIA- programma aangegeven met welke door de Europese Commissie onderscheiden actiecategorieën zij correspondeert. Ook is ingegaan op de eis om een procentuele verdeling van het maatregelbudget over de betreffende EU- categorieën aan te geven. Met nadruk wordt opgemerkt dat dit slechts een ruwe indicatie betreft. De verdeling die daadwerkelijk wordt gerealiseerd is immers afhankelijk van de projecten die tijdens de programmaperiode ontwikkeld en goedgekeurd worden.

EU-categorie	Maatregel													
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2	5.1	5.2.	5.3	5.4	6.1	6.2
13 plattelandsgebieden														
1301					10%									
1302	15%													
1304						20%								
1306						5%								
1307						20%								
1308					5%									
1310						15%								
1311						20%								
1312					20%	20%								
1313					20%									
15 grote ondernemingen														
153			5%											
16 MKB en amb. Ond.														
162			5%		5%									
163			20%											
164			25%											
166									10%	20%	5%			
167							15%	10%						
17 Toerisme														
171				40%										
172				20%						40%				
173				40%										
174								5%						
18 OTOI														
181			5%											
182			25%											
183			5%											
20 menselijk kapitaal														
21							40%	40%						
22							20%		50%	15%	5%			
23							5%	35%						
24							10%	5%						
25							10%							

vervolg

EU-categorie	Maatregel													
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2	5.1	5.2.	5.3	5.4	6.1	6.2
31 transportinfrastructuur														
311		10%												
312	35%	25%												
314		5%												
316		5%												
317		20%												
318		20%												
319		15%												
32 telecom. infra.														
322													10%	
323									10%	5%				
324			10%					5%						
33 energie infra.														
332					10%									
333					5%									
34 milieu infra.														
341					5%									
343					10%									
345					10%									
35 (her)inrichting														
351	50%													
36 sociale infra.									30%	20%	90%	90%		
41. Technische bijstand														
411													100%	50%
412														25%
413														25%

Verklaring gebruikte EU-actiecategoriën:

13 Bevordering van de aanpassing en ontwikkeling van plattelandsgebieden

1301 Bodemverbetering

1302 Herverkaveling

1304 Afzet van kwaliteitsproducten

1306 Renovatie en ontwikkeling van dorpen; bescherming en instandhouding van het erfgoed

1307 Diversificatie van de landbouwactiviteiten om pluri- activiteit te bevorderen of aanvullende inkomsten te creëren

1308 Waterbeheer in de landbouw

1310 Stimulering van toerisme activiteiten

1311 Stimulering van ambachtelijke activiteiten

1312 Milieuzorg in de land- en bosbouw, natuurbehoud en verbetering van het dierenwelzijn

1313 Herstel van het landbouwpotentieel na natuurrampen en totstandbrenging van preventiemiddelen

15 Grote ondernemingen

153 Adviesbureaus (inclusief internationalisatie, export, milieubeheer, aankoop van technologie)

16 MKB en ambachtelijke ondernemingen

162 Milieuvriendelijke, schone en energiezuinige technologieën

163 Advisering aan bedrijven (informatie, bedrijfsplanning, advisering inzake organisatie marketing, beheer, ontwerp, internationalisatie, export, milieubeheer, aankoop technologie)

164 Collectieve dienstbetrekking aan bedrijven (bedrijvenparken, starterscentra, evenementenorganisatie, promotiecampagnes, oprichting van netwerken, conferenties, handelsbeurzen

166 Maatschappelijk-culturele dienstverstrekingen (opvang van niet-zelfstandige personen, medische diensten en veiligheid, culturele activiteiten): sociaal ondernemerschap

167 Specifieke beroepsopleiding

17 Toerisme

171 Materiële investeringen (accommodatie, eet- en drinkgelegenheden, uitrusting)

172 Niet fysieke investeringen (ontwikkeling van toeristische diensten, sport, erfgoed, cultuur en vrijetijdsbesteding)

173 Collectieve dienstverstrekingen aan toeristische ondernemingen (o.a. promotiecampagnes, oprichting van netwerken, conferenties, handelsbeurzen)

174 Specifieke beroepsopleiding

18 Onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie (OTOI)

181 Onderzoeksprojecten aan universiteiten en andere instellingen

182 Innovatie en technologie- overdracht, werkzaamheden in netwerkverband van ondernemingen en/of onderzoeksinstellingen

183 OTOI- infrastructuur (onderzoekscentra en universiteiten, wetenschapsparken)

21 Arbeidsmarktbeleid

22 Sociale integratie

23 Ontwikkeling van onderwijs en beroepsopleiding

24 Aanpassingsvermogen, ondernemerszin en innovatiebereidheid, nieuwe informatie- en communicatietechnologie (personen, firma's)

25 Positieve acties voor vrouwen op de arbeidsmarkt

- 31 Transportinfrastructuur**
 - 311 Spoor
 - 312 Wegen
 - 314 Luchthavens
 - 315 Havens
 - 316 Binnenwateren
 - 317 Stedelijk vervoer
 - 318 Multimodaal vervoer
 - 319 Intelligente vervoersystemen

- 32 Telecommunicatie-infrastructuur en de informatiemaatschappij**
 - 322 Informatie- en communicatietechnologie (inclusief risicopreventie, veiligheid en zekerheid in het verkeer)
 - 323 Diensten en applicaties voor burgers (gezondheid, overheid en onderwijs)
 - 324 Diensten en applicaties voor het MKB (e-commerce, onderwijs/opleiding, netwerken, etc)

- 33 Energie-infrastructuur (productie en distributie)**
 - 332 Alternatieve energiebronnen (wind, zon, waterkracht, biomassa)
 - 333 Energie-efficiëntie, warmtekrachtkoppeling en beheersing van het energieverbruik

- 34 Milieu-infrastructuur**
 - 341 Lucht
 - 343 Stedelijk en industrieel afval (inclusief ziekenhuisafval en gevaarlijke afvalstoffen)
 - 345 Afvoer en zuivering van drinkwater

- 35 (her)inrichting en revitalisering**
 - 351 revitalisering en sanering van industriële gebieden

- 36 Sociale infrastructuur en gezondheidsvoorzieningen**

- 41 Technische Bijstand en innovatieve acties**
 - 411 Voorbereiding, uitvoering, toezicht, publiciteit
 - 412 Evaluatie
 - 413 Studiewerkzaamheden

Deel 3 Promotie en publiciteit

1. Inleiding

Het onderliggende plan geeft de visie weer op het communicatiebeleid voor het Interreg-programma in de Euregio Maas-Rijn. Hierbij worden de publiciteitsrichtlijnen zoals vermeld in de verordening nr. 1159/2000 van 30 mei 2000 van de Europese Commissie in acht genomen.

De rol van communicatie in de strategie van het programma is in de eerste plaats het verschaffen van informatie over het programma en de mogelijkheden voor projecten. Bij de doelgroep moet bekend worden welke mogelijkheden het programma biedt. Dit is immers de basis voor het realiseren van de doelstellingen van het programma: er moeten passende projecten worden ontwikkeld die door het programma financieel worden ondersteund c.q. financieel mogelijk gemaakt. Naast het bevorderen van kennis bij de doelgroepen is ook een positieve grondhouding ten aanzien van inhoud en uitvoering van het programma bij de doelgroepen noodzakelijk om projecten te genereren. Mede middels de communicatieactiviteiten vanuit het programma moet betrokkenheid en maatschappelijk draagvlak in de regio gecreëerd worden voor het programma om vervolgens op maat van de doelgroep in te zoomen op de onderdelen die voor hen van belang zijn en de maatregelen waar zij gebruik van kunnen maken.

Een tweede rol die voor de communicatie over het programma is weggelegd is het bijdragen aan een groter publiek bewustzijn over en de doorzichtigheid van de activiteiten van de EU en de financiële bijdragen van de EU aan haar lidstaten.

2. Doelstellingen

De hoofddoelstellingen van het communicatieplan Interreg Maas-Rijn 2000-2006 zijn:

- Informeren en communiceren over het programma naar de betreffende interne en externe doelgroepen. Wat houdt het programma in en voor wie is het bedoeld?
- Bevorderen van draagvlak voor en betrokkenheid bij het programma zodat passende projecten worden gegenereerd, waarlangs de doelstellingen van het programma kunnen worden gerealiseerd.
- Communiceren over de uitvoering van het programma. Hieronder valt met name de informatieverstrekking over mogelijke projecten en criteria.

Deze hoofddoelstellingen kunnen worden onderverdeeld in de volgende subdoelstellingen:

- Verwerven van naamsbekendheid en globale bekendheid met de inhoud van het programma bij relevante doelgroepen.
- Vergroten van kennis over de specifieke mogelijkheden in het programma.
- Creëren (en vergroten) van betrokkenheid van de interne en externe doelgroepen bij het programma en het creëren van maatschappelijk draagvlak voor het programma in de Euregio Maas-Rijn zelf.
- Bevorderen van een goede interne communicatie binnen het programma ten behoeve van een effectieve en efficiënte uitvoering. Vanwege het grensoverschrijdende karakter van het programma is dit van extra groot belang.
- Bevorderen van een goede afstemming en samenwerking met andere Europees gefinancierde programma's in de Euregio Maas-Rijn.
- Verslag doen van de resultaten van het programma
- Bevorderen van inzicht in de activiteiten en bijdragen van de Europese Commissie in de Lidstaten.
- Naleven van de Europese publiciteitsrichtlijnen en de controle op de uitvoering van de publiciteitsrichtlijnen inzake EFRO- projecten (projectcommunicatie).
- Faciliteren en adviseren van projectaanvragers en -uitvoerders inzake promotie en publiciteit.

3. Doelgroepen

De doelgroepen in het Communicatiebeleid zijn onder te verdelen in interne doelgroepen, externe doelgroepen en normstellende doelgroepen:

Interne doelgroepen

- Comité van Toezicht
- Stuurgroep
- Programmasecretariaat
- Bestuurders en ambtenaren van samenwerkende overheden binnen het programma alsmede bestuurders en medewerkers van andere partners (bijv. Europese Commissie)

Externe doelgroepen

- Overheid: Niet-participerende overheden in de Euregio Maas-Rijn.
- Samenwerkingsverbanden op Euregionaal niveau;
- Intermediaire organisaties;
- Maatschappelijke en welzijnsorganisaties, belangengroeperingen (bijvoorbeeld op het gebied van milieu en gelijke kansen voor mannen en vrouwen)
- (Potentiële) projectaanvragers- en uitvoerders

Normstellende doelgroepen

- Media: met name regionale media en vakmedia;
- Publiek in de Euregio Maas-Rijn;
- Politiek: regionaal, provinciaal, nationaal en Europees;

4. Strategie

Om de communicatiedoelstellingen te bereiken worden de volgende strategische stappen als uitgangspunten voorgesteld:

Stroomlijn in de communicatie

Een van de voorwaarden voor een succesvol communicatiebeleid is de inzet van gestroomlijnde en daardoor krachtiger communicatie-instrumenten. Door een goede organisatie van de activiteiten en een goede beschikbaarheid c.q. bereikbaarheid van centrale informatie(bronnen) kan veel bereikt worden. Zeker omdat het Interreg-programma grensoverschrijdend is, is het aanbrengen van enige stroomlijn in het communicatiebeleid van zeer essentieel belang.

Doelgroepgerichte aanpak

Communicatie-activiteiten worden in deze programmaperiode op specifieke doelgroepen gericht opgezet en uitgevoerd. Een fijne doelgroepsegmentatie vergroot de effectiviteit van de communicatie. Dit op basis van actuele databestanden, een goed distributiesysteem en een goede coördinatie daarvan. Doelgroepgerichte activiteiten kunnen door het programmasecretariaat zelf worden opgezet.

Tonen van bereikte resultaten

Om de betrokkenheid bij en herkenbaarheid van het programma in de Euregio te vergroten, is het tonen van de bereikte resultaten en effecten een goed instrument. Het bredere Europese belang (publiciteitsrichtlijnen) wordt met deze aanpak tevens gediend.

5. Communicatievoorwaarden

De EU stelt aan haar subsidieverstrekking voorwaarden, waaronder communicatievoorwaarden. Hoofddoel van deze communicatievoorwaarden is het bevorderen van de bekendheid van de activiteiten en bijdragen van de EU bij een breder publiek. Deze voorwaarden hebben betrekking op de promotie van het programma in algemene zin, maar hebben tevens betrekking op het communicatiemateriaal en de communicatiemiddelen. In de communicatie en informatievoorziening moet in ieder geval de bijdrage van de Europese Unie aan het programma naar behoren worden aangegeven. Centraal in de communicatievoorwaarden staat dat projectuitvoerders zoveel mogelijk uitdragen dat hun project mede tot stand is gekomen dankzij steun van de EU vanuit het EFRO. Het programmasecretariaat past deze communicatievoorwaarden toe in de eigen communicatie-activiteiten en houdt er toezicht op dat ook subsidieontvangers/ projectuitvoerders aan de communicatievoorwaarden voldoen. Omdat in de communicatie over het programma de goedgekeurde projecten een hoofdrol vervullen, stelt het programmasecretariaat ook enkele communicatievoorwaarden aan de ontvangers van de (EU) subsidies. Deze kunnen niet dwingend worden opgelegd, maar vanuit een goede verstandhouding met de projectuitvoerders wordt gerekend op zoveel mogelijk navolging.

De communicatievoorwaarden worden als bijlage bij de (financiële) beschikking aan projectverantwoordelijken toegezonden. In het subsidieaanvraagformulier worden potentiële subsidieontvangers hier al op geattendeerd en wordt hen direct gevraagd of zij wel/geen bezwaar hebben tegen publicatie(s) vanuit de communicatie van het programma over hun project en/of bedrijf. De communicatievoorwaarden zijn gebaseerd op de EU-publiciteitsrichtlijnen zoals verwoord in de verordening inzake informatie en publiciteit.

6. Activiteiten

Er zullen in het programma nieuwe activiteiten c.q. middelen worden ontwikkeld. Hierbij zal zoveel mogelijk worden getracht middelen te gebruiken die in alle deelregio's ingezet kunnen worden en waarbij de integratie van de deelregio's in de Euregio Maas-Rijn gediend is. Het bestaan van drie officiële talen binnen het grondgebied van de Euregio Maas-Rijn vormt een bijzonder aandachtspunt bij het uitvoeren van het communicatiebeleid.

Het budget dat ter beschikking staat voor de publiciteit- en promotieactiviteiten bedraagt circa 85% van het totale beschikbare budget in het kader van de "technische bijstand, deel B", voor de hele looptijd van het programma.

In grote lijnen wordt in het kader van promotie en publiciteit gedacht aan de volgende communicatie-activiteiten:

Huisstijl

Voor de herkenbaarheid van het Interreg- programma Maas-Rijn is het zinvol een eigen huisstijl te ontwikkelen. Dit versterkt het saamhorigheidsgevoel bij diverse doelgroepen in de Euregio. Onder de huisstijl vallen o.a. een logo, huiskleur(en), typografie (o.m. lettertype, bladindeling). Ook voor de huisstijl geldt dat de Europese richtlijnen in acht moeten worden genomen, in dit geval het logo van de EU afbeelden op het drukwerk. Het is aan te bevelen om het logo van het programma en de EU digitaal ter beschikking te stellen aan projectaanvragers en -uitvoerders, voor vermelding t.b.v. projectcommunicatie. De huisstijl dient te worden toegepast op alle communicatiemiddelen ten behoeve van het programma (o.a. drukwerk, presentatie- en promotiemateriaal, etc.). Het is van belang om zo snel mogelijk, in het begin van het programma, een huisstijl te ontwerpen en in te voeren. Voor een professioneel en eenduidig profiel van het Interreg- programma Maas-Rijn is het consequent toepassen van de huisstijl een vereiste.

Programmabrochure

Om het programma op een overzichtelijke en toegankelijke wijze onder de aandacht van de diverse doelgroepen (een breed publiek) te brengen, is een brochure een aangewezen communicatiemiddel. De tekst in de brochure kan worden omlijst met projectvoorbeelden, voor zover reeds aanwezig. Eventueel kan ervoor gekozen worden om aparte prioriteitenfolders te ontwikkelen, om daarmee nog beter doelgroepgericht te kunnen communiceren.

Meertalige brochures zijn noodzakelijk om de informatie over het Interreg- programma zo breed mogelijk (over de gehele Euregio) te verspreiden.

Website

In deze tijd van nieuwe mediatoepassingen is aan te raden een website op te zetten en bij te houden over het Interreg- programma in de Euregio Maas-Rijn. Ook de Europese Commissie stimuleert nieuwe mediatoepassingen in haar publiciteitsrichtlijnen. Met een website kan een brede doelgroep (over de gehele Euregio) worden bereikt. Dit versterkt de integratie in de Euregio Maas-Rijn. De basis van een site is informatieverstrekking over het programma. Daarnaast kan de site gebruikt worden voor het elektronisch aanvragen van informatie over het programma (snel en simpel). Voorwaarde voor het aantrekkelijk houden van de site is actuele informatie, dus regelmatig een update verzorgen.

Ook interactieve elementen maken de site aantrekkelijker voor de gebruiker. Links met relevante sites mogen niet ontbreken (sites van de Europese Commissie, partnerorganisaties e.d.).

Persactiviteiten

Om het Interreg Maas-Rijn-programma in de publiciteit te brengen dient een actief persbeleid gevoerd te worden. De lokale en regionale media (geschreven pers, radio en televisie) zullen de belangrijkste doelgroepen zijn. Belangrijk is daarbij dat het persbeleid vormgegeven wordt in alle deelregio's. Ook huis-aan-huisbladen en wijkkranten moeten hierin worden meegenomen. De volgende activiteiten kunnen worden ondernomen:

- Persberichten: naar aanleiding van nieuwsitems kunnen persberichten worden verstuurd. Bijvoorbeeld na iedere Stuurgroepvergadering (subsidietoekenningen, belangrijkste besluiten) of bij officiële gelegenheden van het programma.
- Persbijeenkomsten: bij bijzondere gelegenheden kunnen persbijeenkomsten worden georganiseerd. Bijvoorbeeld na het verkrijgen van de officiële beschikking uit Brussel. De ervaring leert dat alleen bij bijzondere gelegenheden persbijeenkomsten zinvol zijn, anders volstaat een persbericht.
- Betaalde publiciteit: in de persactiviteiten staat het streven naar free publicity voorop. In enkele gevallen kan er echter voor gekozen worden om betaalde artikelen over het Interreg- programma te plaatsen in vaktijdschriften of kranten. Bijvoorbeeld in specials die een link hebben met het programma.
- Interviews op lokale/regionale media: naar aanleiding van persberichten kunnen vaste interviews over het Interreg-programma in bepaalde programma's worden gegeven.

Nieuwsbrief

Een nieuwsbrief is een geschikt middel om verschillende doelgroepen in de Euregio Maas-Rijn te informeren over de uitvoering van het Interreg- programma. Een gezamenlijk opgezette nieuwsbrief versterkt de banden in de Euregio en is een goed middel om het grensoverschrijdend karakter van het Interreg- programma te uiten.

Artikelen over projecten en relevante achtergrondinformatie over het programma zijn interessante nieuwsitems. Een Nieuwsbrief zou, vanwege de continuïteit, 3 à 4 keer per jaar moeten verschijnen. Naast de gebruikelijke inhoud kunnen incidenteel ook themanummers of -bijlagen verschijnen (over prioriteiten of maatregelen).

Promotie- en presentatiemateriaal

Ten behoeve van een professionele uitstraling van het programma dient promotie- en presentatiemateriaal ontwikkeld te worden. Denk hierbij aan: vlaggen, posters, give-aways, sheet- en/of powerpoint- presentatie, (demontabele) standwand, etc. Dit materiaal kan bij diverse gelegenheden worden ingezet.

Organisatorische activiteiten

Diverse activiteiten kunnen worden georganiseerd om het Interreg- programma Maas-Rijn in de picture te zetten, zoals bijvoorbeeld:

- **Informatiebijeenkomsten/workshops**
Het organiseren van informatiebijeenkomsten of workshops past goed in een doelgroepgericht communicatiebeleid. Vooral in het begin van het programma kunnen tijdens workshops specifieke doelgroepen worden geïnformeerd over specifieke thema's (prioriteiten/maatregelen). Denk hierbij aan (potentiële) projectaanvragers, de politiek, belangengroepen. Workshops dienen zo te worden opgezet dat er naast informatieoverdracht ook aandacht is voor vragen en het aangaan van een dialoog met de bezoekers. Dergelijke workshops ondersteunen tevens de werkzaamheden van het projectmanagement. De mogelijkheid bestaat om de informatiebijeenkomsten een grensoverschrijdend karakter te geven.
- **Werkbezoeken (aan projecten of wijken)**
De beste manier om de resultaten van het Interreg- programma in de praktijk te zien is het brengen van werkbezoeken aan projecten in het gebied.
Voor diverse doelgroepen kunnen dergelijke bezoeken worden georganiseerd, zowel voor interne, intermediaire, als externe doelgroepen. Gaandeweg de uitvoering van het programma komen er meer gelegenheden voor werkbezoeken.
- **Kick-off bijeenkomst**
Om de start van het programma luister bij te zetten is een Kick-off bijeenkomst een goede gelegenheid.
- **Deelname aan activiteiten van derden**
Behalve dat het Interreg- programma haar eigen activiteiten organiseert, is het zinvol om deel te nemen aan activiteiten van derden die raakvlakken bieden met het programma. Dit kunnen workshops, symposia, congressen, beurzen e.d. zijn. Door hier als programma op aan te haken wordt op bredere schaal naamsbekendheid gegenereerd.

Interne communicatie

Om de medewerkers en sleutelfiguren van het Interreg- programma en de verschillende overheden in de Euregio Maas-Rijn als geheel goed te informeren over en te betrekken bij het programma kunnen diverse activiteiten worden ontwikkeld. (Informeel) contacten moeten worden bevorderd.

7. Evaluatie van communicatie

Om de effecten van het communicatiebeleid te toetsen en inzichtelijk te maken is een regelmatige evaluatie ervan noodzakelijk. De Europese Commissie stelt evaluatie van de communicatie ook als belangrijke voorwaarde in haar Verordening inzake publiciteit. Met een evaluatie wordt zicht gehouden op de beleving en uitvoering van de afzonderlijke activiteiten en het beleid in zijn geheel. Dit is belangrijk, omdat bij een grensoverschrijdend en meertalig programma als het Interreg- programma in de Euregio Maas-Rijn het communicatieve aspect essentieel is voor het bereiken van goede resultaten.

Gedurende de looptijd van het programma wordt de effectiviteit van de communicatie geëvalueerd en bijgestuurd. Dit heeft onder meer betrekking op de naamsbekendheid en bekendheid met het programma, efficiëntie van de inzet van communicatiemiddelen, planning e.d. Hiervan wordt jaarlijks verslag gedaan in het jaarverslag van het programma. Bijsturingen of aanpassingen van het communicatiebeleid kunnen door dergelijke evaluaties tijdig worden gesignaleerd.

Deel 4 Geautomatiseerde gegevensuitwisseling

Voor het beheer van het Interreg- programma voor de Euregio Maas-Rijn wordt een geautomatiseerd monitoringsysteem ingezet, waarin financiële en inhoudelijke gegevens worden bijgehouden op programma-, prioriteit-, maatregel- en projectniveau. In dit monitoringsysteem zullen onder meer de volgende functies zijn ingebouwd:

- Registreren van programmeergegevens
- Registreren van te ontvangen en ontvangen middelen van programmafinanciers
- Registreren van ingediende projecten
- Bewaken van de procesgang van projecten
- Registratie begroting financiële/inhoudelijke projectgegevens
- Registratie werkelijke financiële projectgegevens
- Beheer geldmiddelen

Naar verwachting zal het monitoringsysteem medio 2002 operationeel zijn.

Het monitoringsysteem wordt ook ingezet om aan de verplichtingen te voldoen die door de Europese Commissie worden opgelegd ten aanzien van de verzameling en geautomatiseerde uitwisseling van gegevens. De Europese Commissie geeft daarvoor een opsomming van de verschillende soorten gegevens die moeten worden uitgewisseld. In hoofdlijnen zal het gaan om gegevens inzake:

- het programma (wijzigingsvoorstellen, definitieve wijzigingen)
- vastleggingen ten gunste van projecten
- financiële voortgang van projecten in relatie tot de vastleggingen en
- fysieke indicatoren

De gevraagde informatie moet zoveel mogelijk worden bewaard in de vorm van computerrecords en ter beschikking worden gesteld aan de Europese Commissie. De vorm en de inhoud van de ter beschikking van de Commissie te stellen informatie en de wijze waarop deze informatie moet worden bezorgd, worden medegedeeld in een verordening. Nauwkeurig is vastgesteld welke gegevens geregistreerd moeten worden, zowel inhoudelijk als financieel. Deze gegevens zullen in het monitoringsysteem van het Interreg- programma worden geregistreerd. In het kader van dit monitoringsysteem worden bovendien de noodzakelijke voorzieningen getroffen om de gegevens op elektronische wijze periodiek aan de Europese Commissie te kunnen verstrekken. Hiervoor zullen de door de Commissie bepaalde technische specificaties in acht worden genomen. Deze specificaties hebben met name betrekking op de voorgestelde standaard voor computerrecords alsmede de wijze waarop de overdracht van computerrecords technisch plaats moet vinden.

Deel 5 Indicatoren

A. Inleiding

Deel 5 van het programmacomplement bevat informatie over de programma-indicatoren die worden gehanteerd om de inhoudelijke voortgang van het PCI Interreg Maas-Rijn te meten. Per maatregel is een aantal indicatoren vastgesteld. Deze indicatoren worden zoveel mogelijk gekwantificeerd op projectniveau als maatstaf voor de verwachte en gerealiseerde effecten. Vervolgens kunnen deze gegevens per indicator worden gecumuleerd naar maatregel- en prioriteitniveau om op die wijze de inhoudelijke effecten van het programma in beeld te brengen.

De geselecteerde indicatoren zijn gebaseerd op de indicatorenset die door de Europese Commissie is verspreid tijdens de bespreking van het PCI.

De indicatoren worden in deel B van het complement per maatregel beschreven inclusief streefwaarden. Deel C bevat een toelichting op de gehanteerde definitie en meeteenheid per indicator.

B. Indicatoren en streefwaarden

Op basis van de door de Europese Commissie verspreide indicatorenset zijn per maatregel indicatoren gekozen die een relatie hebben met de verwachte effecten van de maatregel. Voor een deel bevat de set uniforme indicatoren die bij meerdere of alle maatregelen gebruikt worden om de prestaties te meten en/of bruikbaar zijn voor alle projecten binnen een maatregel. Anderzijds zijn echter ook indicatoren in de set opgenomen om specifieke prestaties van maatregelen te meten. Deze indicatoren zijn slechts voor één maatregel van toepassing. Daarnaast komt het voor dat niet alle projecten binnen een maatregel op een gekozen indicator (kunnen) scoren.

In de volgende overzichten wordt per maatregel vermeld welke indicatoren gehanteerd worden alsmede welke streefwaarde het programma aan het einde van de programmaperiode beoogt te realiseren.

Maatregel 1.1

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	2
Grensoverschrijdende maatregelen op het gebied van herinrichting van grond (hectare)	2
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	40

Maatregel 1.2

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	13
Toename van het aandeel van het openbaar vervoer in het gezamenlijke reizigersvervoer van personen uit een aangrenzende regio – Aantal projecten	3
Aantal gezamenlijke plannen/studies	2

Maatregel 2.1

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	14
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt	50
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma	70
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes	1
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	35

Maatregel 2.2

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	21
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt	50
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma	70
Toerisme – Aantal gezamenlijk ontwikkelde producten	8
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes	2
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	35

Maatregel 3.1

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	11
Oppervlakte gezamenlijk gecreëerd of hersteld natuurgebied (hectare)	10
Toename van de afvalverwerkingscapaciteit (afval, (afval)water) – Aantal projecten	2
Grensoverschrijdende maatregelen op het gebied van herinrichting van grond (hectare)	2
Aantal gezamenlijke plannen/studies	2

Maatregel 3.2

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	9
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt	40
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma	60
Toerisme – Aantal gezamenlijk ontwikkelde producten	2
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes	2
Ontwikkeling van kwaliteitskenmerken voor producten – Aantal gezamenlijke activiteiten	2
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	30

Maatregel 4.1

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	10
Aantal deelnemers aan opleidingscursussen	60
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt	12
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma	16
Aantal gezamenlijke plannen/studies	2
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	15

Maatregel 4.2

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	8
Aantal scholieren (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en studenten	100
Aantal deelnemers aan opleidingscursussen	16
Aantal deelnemers aan door het programma gefinancierde taalcursussen van de taal van een buurregio	75
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	22

Maatregel 5.1

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	5
Sociaal-culturele evenementen – Aantal activiteiten	10
Sociaal-culturele evenementen – Aantal deelnemers	450
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1

Maatregel 5.2

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	4
Sociaal-culturele evenementen – Aantal activiteiten	75
Sociaal-culturele evenementen – Aantal deelnemers	3.375
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1

Maatregel 5.3

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking:	
• Gezamenlijke projecten	100%
• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100%
• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	5
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1

Maatregel 5.4

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens• Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	100% 100% 0%
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	4
Aantal gezamenlijke plannen/studies	1

Maatregel 6.1

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100% 100%
Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen	10,5 FTE
Aantal geanalyseerde aanvragen	300
Aantal beheerde projecten	100
Aantal gezamenlijke plannen/studies	11

Maatregel 6.2

Indicator	Streefwaarde 2008
Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none">• Gezamenlijke projecten• Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens	100% 100%
Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd	0%
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen	4 FTE
Aantal promotiecampagnes	6
Aantal informatievergaderingen	84
Aantal gepubliceerde brochures/infobulletins	81
Aantal deelnemers aan de manifestaties	3000

C. Definities en meeteenheden

In het volgende overzicht is aangegeven op welke wijze iedere maatregelindicator is gedefinieerd en welke meeteenheid wordt gehanteerd.

Indicator	Definitie	Meeteenheid
Mate van samenwerking: <ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijke projecten • Afgestemde projecten met een significant effect voor de andere kant van de grens • Projecten met een grensoverschrijdende betekenis, die noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking zijn afgestemd 	Het aantal projecten (als percentage van het totale aantal projecten) dat wordt gekenmerkt als: <ul style="list-style-type: none"> • gezamenlijk project • afgestemd project met een significant effect voor de andere kant van de grens • project met een grensoverschrijdende betekenis, die echter noch tijdens de ideevorming noch tijdens de uitwerking is afgestemd 	Percentage
Aantal instellingen/netwerken dat aan samenwerkingsprojecten deelneemt	Het aantal instellingen of netwerken dat deelneemt aan samenwerkingsprojecten	Aantal instellingen/ netwerken
Aantal gecreëerde arbeidsplaatsen – duurzame arbeidsplaatsen	Het bruto aantal duurzaam gecreëerde arbeidsplaatsen (FTE's) dat ontstaat als direct (bedrijfsgerichte maatregelen) of indirect (voorwaardenscheppende maatregelen) gevolg van projecten die door het programma worden medegefinancierd.	Aantal FTE's
Aantal scholieren (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en studenten	Het aantal scholieren (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) en studenten uit buurregio's dat deelneemt aan projecten	Aantal personen
Aantal deelnemers aan opleidingscursussen	Het aantal personen dat deelneemt aan opleidingscursussen die door het programma worden medegefinancierd	Aantal personen
Aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt	Het aantal bedrijven dat samenwerkt met andere bedrijven in het kader van door het programma medegefinancierde projecten	Aantal bedrijven
Aantal bedrijven dat heeft deelgenomen aan het programma	Het aantal bedrijven dat deelneemt aan door het programma medegefinancierde projecten, inclusief samenwerkende bedrijven (indicator 'aantal bedrijven dat in het kader van het programma samenwerkt')	Aantal bedrijven
Toename van het aandeel van het openbaar vervoer in het gezamenlijke reizigersvervoer van personen uit een aangrenzende regio – Aantal projecten	Het aantal projecten dat een bijdrage levert aan een toename van het grensoverschrijdend reizigersvervoer via het openbaar vervoer	Aantal projecten
Sociaal-culturele evenementen – Aantal activiteiten	Het aantal sociaal-culturele evenementen of activiteiten dat wordt georganiseerd in het kader van door het programma medegefinancierde projecten	Aantal activiteiten
Sociaal-culturele evenementen – Aantal deelnemers	Het aantal personen dat deelneemt aan sociaal-culturele evenementen of activiteiten die worden georganiseerd in het kader van door het programma medegefinancierde projecten	Aantal personen

Toerisme – Aantal gezamenlijk ontwikkelde producten	Het aantal toeristisch-recreatieve producten of voorzieningen dat gezamenlijk wordt gerealiseerd	Aantal producten
Aantal gezamenlijke promotiecampagnes	Het aantal promotie- of wervingscampagnes dat gezamenlijk wordt opgezet	Aantal campagnes
Ontwikkeling van kwaliteitskenmerken voor producten – Aantal gezamenlijke activiteiten	Het aantal gezamenlijke projecten of activiteiten dat in het kader van het programma wordt opgezet met als doel de ontwikkeling van een kwaliteitskenmerk voor producten	Aantal projecten/activiteiten
Aantal deelnemers aan door het programma gefinancierde taalcursussen van de taal van een buurregio	Het aantal personen dat deelneemt aan taalcursussen die door het programma worden medegefinancierd en betrekking hebben op een taal van één van de buurregio's	Aantal personen
Oppervlakte gezamenlijk gecreëerd of hersteld natuurgebied (hectare)	Het bruto aantal hectare natuurgebied dat gezamenlijk wordt gecreëerd of hersteld	Aantal hectare
Toename van de afvalverwerkingscapaciteit (afval, (afval)water) – Aantal projecten	Het aantal projecten dat een bijdrage levert aan de verwerking van afval en (afval)water	Aantal projecten
Grensoverschrijdende maatregelen op het gebied van herinrichting van grond (hectare)	Het aantal hectare gebied dat gezamenlijk wordt heringericht of ontwikkeld (bijvoorbeeld bedrijventerrein, retentiegebied e.d.)	Aantal hectare
Aantal gezamenlijke plannen/studies	Het aantal plannen en studies dat gezamenlijk wordt opgesteld	Aantal plannen/studies

De goedkeuringsprocedure voor de INTERREG III - projecten heeft plaatsgevonden met de nodige aandacht inzake efficiëntie en rekening houdend met een effectieve participatie van alle noodzakelijke instanties die deel uitmaken van het besluitvormingsproces (economische en sociale partners, vertegenwoordigers van organisaties actief in het domein van de milieubescherming, de bevordering van de gelijkheid van kansen en de arbeidsmarkt).

Deze procedure is trouwens gebaseerd op het principe dat een strikte planning van de vergaderingen dient gerespecteerd te worden.

Zo heeft het INTERREG - management een allesomvattende analyse van de verschillende mogelijke besluitvormingsprocedures gerealiseerd. Als gevolg van deze analyse is het besluitvormingsproces, beschreven in bijlage, als het meest realistische en meest efficiënte beoordeeld. Dit besluitvormingsproces beschrijft niet alleen alle administratieve stappen eigen aan de totstandkoming van de dossiers, maar ook de verschillende specifieke besluitvormingsstappen eigen aan cofinancieringtoekenningen en aan de definitieve beslissing van de Stuurgroep INTERREG.

De drie eerste stappen (administratief) van het besluitvormingsproces bestaan uit het verzamelen van alle projectideeën, afkomstig van de verschillende projectdragers uit de diverse partnerregio's van de EMR en het centraliseren van deze ideeën in het permanent bureau te Maastricht. Deze ideeën worden vervolgens besproken en de noodzakelijke contacten worden gelegd om eventuele bijkomende partners te vinden of om een ontmoeting te stimuleren tussen projectdragers met gelijkaardige projectideeën.

Wanneer een projectidee de vorm aanneemt van een reëel project, dan wordt dit project het onderwerp van een "technisch" onderzoek. Het INTERREG - management verifieert de administratieve inhoud van het project, de subsidiabiliteit van de voorziene kosten en eventuele overlappings met EOGFL- of ESF maatregelen¹.

Wanneer deze stap afgerond is, wordt het project door het INTERREG - management voorbereid om voor advies aan de bevoegde EMR- commissie voorgelegd te worden.

Ter herinnering : de EMR- commissies worden bevolkt door afgevaardigden van de twee kamers van de Euregioraad (politieke afgevaardigden en afgevaardigden van socio-economische organisaties) evenals door afgevaardigden van de partnerregio's van de EMR. De leden van de commissies hebben een adviserend mandaat meegekregen door de instanties die zij vertegenwoordigen.

In de commissievergaderingen stelt het INTERREG management het projectvoorstel voor.

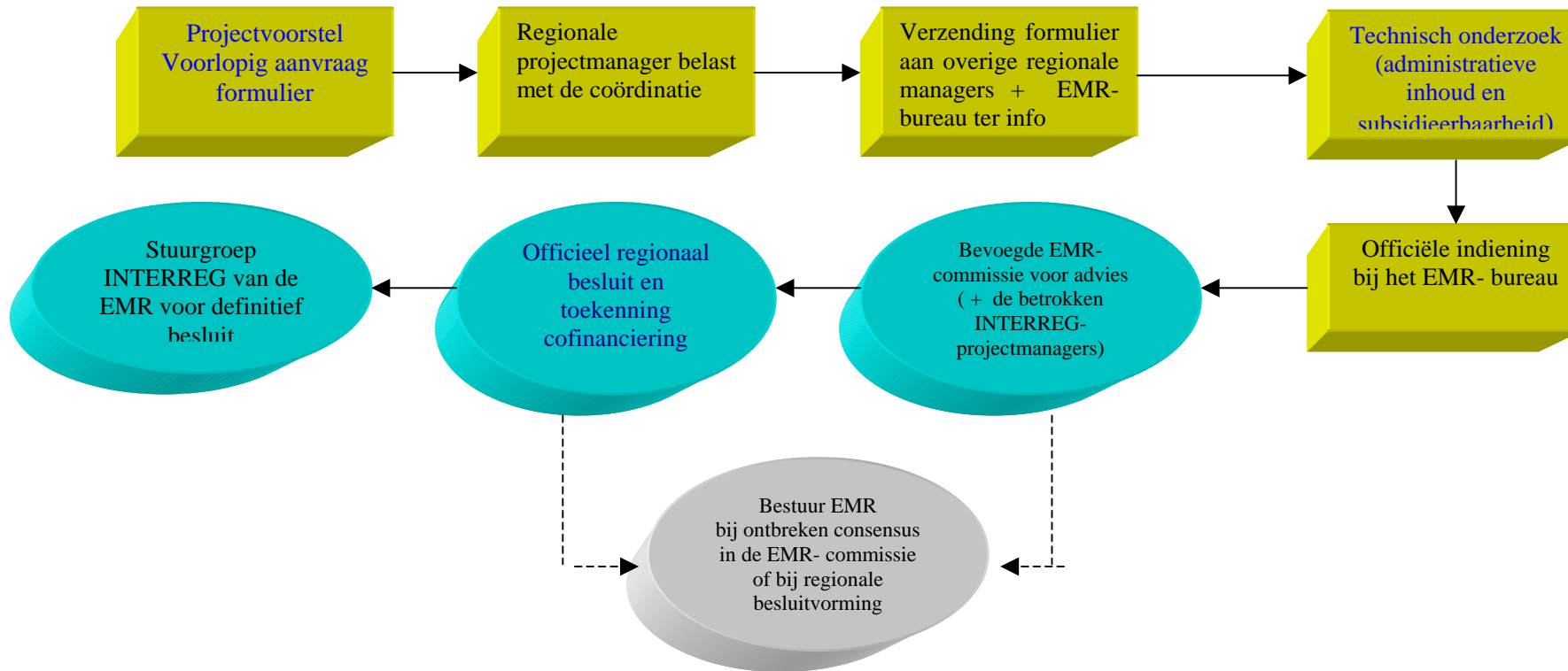
De volgende stap bestaat uit het verzamelen van alle noodzakelijke regionale besluiten en, in het bijzonder, de cofinancieringtoekenningen (nationaal, regionaal, provinciaal en andere), die schriftelijk moeten bevestigd zijn. Tegelijkertijd dienen de bevestigingen en attesten betreffende het respecteren van de drie horizontale doelstellingen (zijnde positieve effecten op de arbeidsmarkt, de duurzame ontwikkeling en de kansengelijkheid tussen mannen en vrouwen) verzameld te worden, evenals, indien het geval zich voordoet, de

¹ Zie wat dit betreft bijlage B « toets op dubbelfinancieringen EOGFL/ESF »

subsidiabiliteitsbevestigingen en bevestigingen van niet dubbelfinanciering met de EOGFL en ESF maatregelen.

Het bestuur komt enkel als bemiddelaar tussen in geval er geen consensus is op niveau van de EMR- commissies of op niveau van de regionale besluitvormingsprocedures.

De laatste stap bestaat uit het voorstellen van het project in de Stuurgroep. Deze neemt een finale beslissing en kent de Europese INTERREG financiering toe.

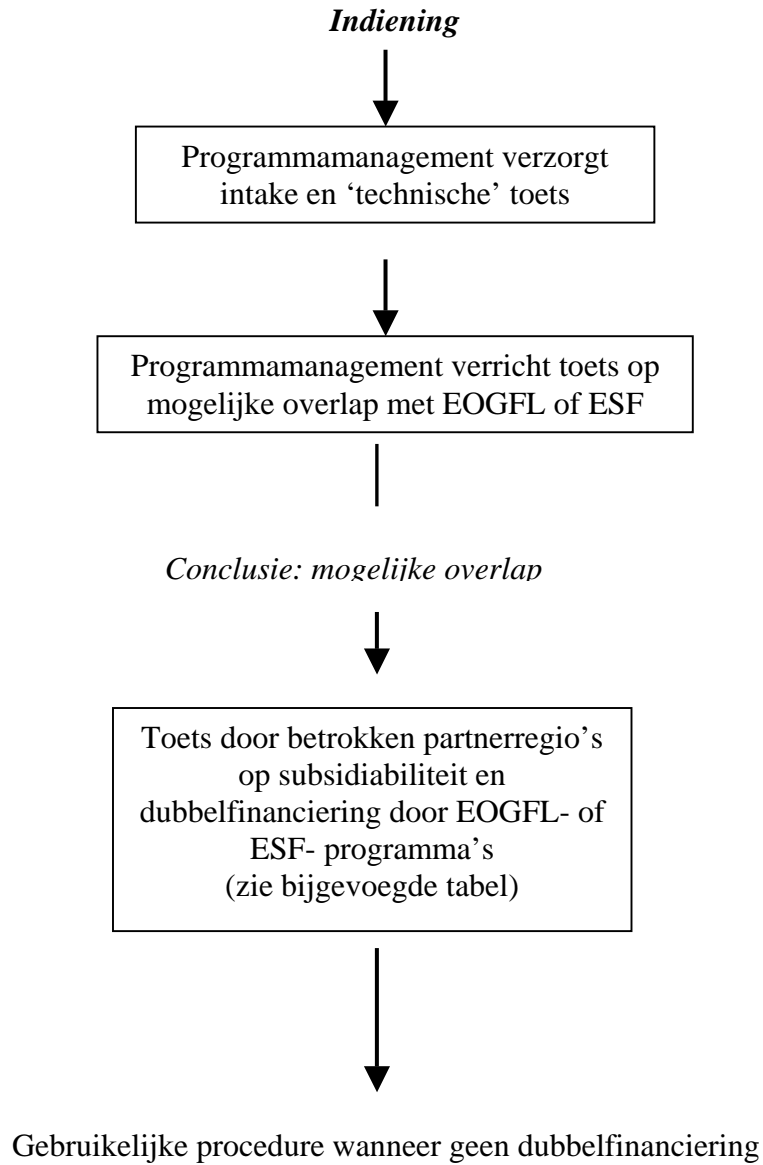

Als uitkomst van de consultatieronde van het PCI Interreg IIIA Maas-Rijn heeft de Europese Commissie het verzoek gedaan om in het programmacomplement informatie te verstrekken over de procedure die zal worden gevolgd om dubbelfinanciering van projecten te voorkomen. Het Interreg IIIA programma wordt vanuit het EFRO gefinancierd, maar kan conform art. 3, lid 2 van EG-verordening nr. 1783/1999 ook subsidiabele maatregelen in het kader van het EOGFL en het ESF financieren. Getoetst zal moeten worden of projecten die zijn ingediend binnen het Interreg IIIA- programma subsidiabel zijn en niet voor financiering binnen andere EOGFL- en ESF- gefinancierde programma's zijn voorgedragen.

Deze bijlage beschrijft de procedure hoe de toets op dubbelfinanciering in het kader van Interreg IIIA Euregio Maas-Rijn zal plaatsvinden. Deze procedure omvat de volgende stappen:

1. Wanneer een projectvoorstel wordt ingediend verzorgt het programmamanagement de intake en verricht haar gebruikelijke 'technische' toets van het projectvoorstel.
2. De 'technische' toets van projectvoorstellen wordt aangevuld met een toets door het programmamanagement op inhoudelijke overlap met maatregelen die binnen EOGFL of ESF subsidiabel zijn. Alle projectvoorstellen worden daarop beoordeeld, hoewel met name bij projecten binnen bepaalde prioriteiten de kans op mogelijke overlap met EOGFL (prioriteit 3) of ESF (prioriteit 4) groter is.
3. Wanneer het programmamanagement concludeert dat een projectvoorstel inhoudelijk mogelijk ook kan aansluiten bij programma's die vanuit EOGFL of ESF worden gefinancierd, wordt in de gebruikelijke behandelingsprocedure een stap ingevoegd. Het projectvoorstel wordt dan doorgestuurd naar de betreffende partnerregio('s) waarop het project betrekking heeft. De partnerregio zal vervolgens nagaan of het projectvoorstel subsidiabel is en bij andere Europese programma's voor financiering is voorgedragen. Het programmamanagement van andere programma's wordt daartoe door de partnerregio geconsulteerd. Bij een aantal programma's zijn partnerregio's zelf verantwoordelijk voor het programmamanagement, in andere gevallen zal zij contact opnemen met andere organisaties die het programmamanagement voeren. De in deze bijlage opgenomen tabel bevat een overzicht van de betreffende organisaties per partnerregio.
4. Alleen wanneer de betrokken partnerregio('s) het programmamanagement verzekert dat er geen sprake is van (mogelijke) dubbelfinanciering, kan het projectvoorstel binnen Interreg IIIA Euregio Maas-Rijn verder in het besluitvormingsproces worden voorgedragen.

De hiervoor beschreven procedure wordt in het navolgende schema samengevat:

Lidstaat	Partnerregio van de Euregio Maas-Rijn	Instantie bevoegd voor het toetsen op subsidiabiliteit en dubbelfinanciering EOGFL	Instantie bevoegd voor het toetsen op subsidiabiliteit en dubbelfinanciering ESF
België	Provincie Luik	Ministère de la Région wallonne, Direction Générale de l'Agriculture, Namur	Cellule FSE de la Communauté française, Bruxelles
	Duitstalige Gemeenschap	Ministère de la Région wallonne, Direction Générale de l'Agriculture, Namur (NB : sauf pour les actes relevant de la formation professionnelle et continuée dans le domaine de l'agriculture, lesquelles relèvent des compétences de la Communauté germanophone elle-même).	Ministère de la Communauté germanophone, Département ABEP (Ausbildung, Beschäftigung und europäische Programme), Eupen
	Provincie Limburg	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Land en Tuinbouw, Cel Buitenlands Beleid, Brussel	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Afdeling Europa en Werkgelegenheid, Brussel
Nederland	Provincie Limburg	Provincie Limburg, POP en D2 agrarisch Luik, Maastricht	Provincie Limburg, afdeling arbeidsmarkt en onderwijs, Maastricht
Duitsland	Regio Aachen	Ministerium für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz des Landes NRW (MUNLV), Amt für Agrarordnung, Düsseldorf	Gesellschaft für Innovative Beschäftigungsförderung, Bottrop
	Kreise Bitburg-Prüm en Daun	Ministerium für Wirtschaft, Verkehr, Landwirtschaft und Weinbau, Mainz	Landesamt für Soziales, Jugend und Versorgung, Mainz